

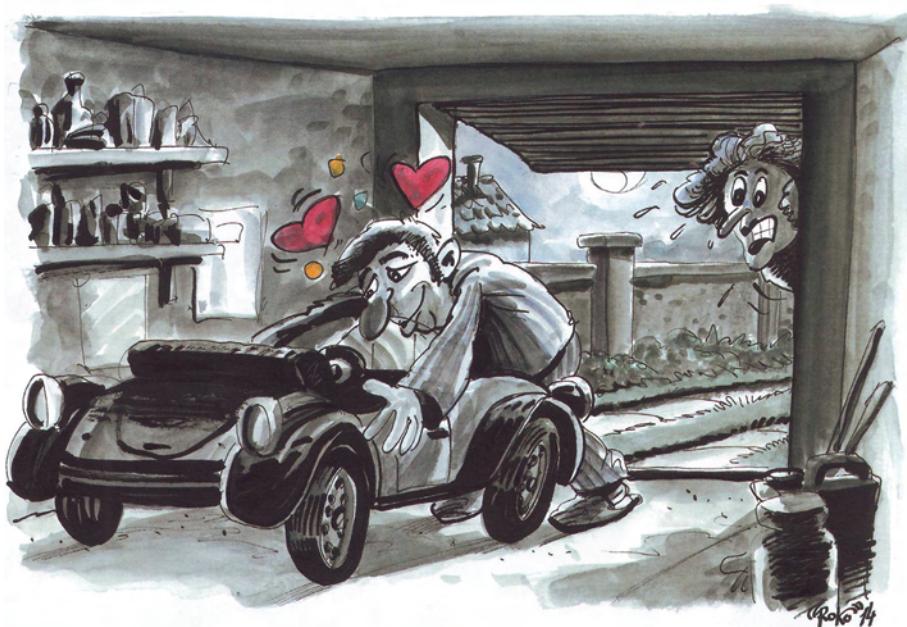
ISSN 13331-8411

KARIKA 074

glasilo Hrvatskog društva karikaturista prosinac 2014.

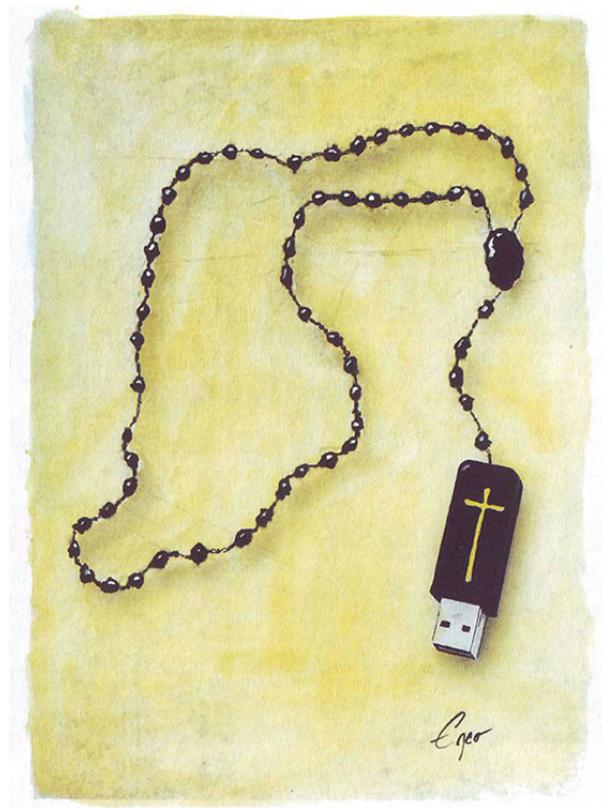

WORLD PRESS CARTOON 2014 (Portugal)
Prva nagrada Žarko Luetić, kategorija EDITORIAL CARTOON

8. MEĐUNARODNI ZAGREBAČKI SALON AUTOKARIKATURE
Grand Prix Roko Idžoitić, tema: oldtajmer

34. INTERNATIONAL
NASREDDIN HODJA
CARTOON CONTEST (Turska)
Posebno priznanje Hule Hanušić

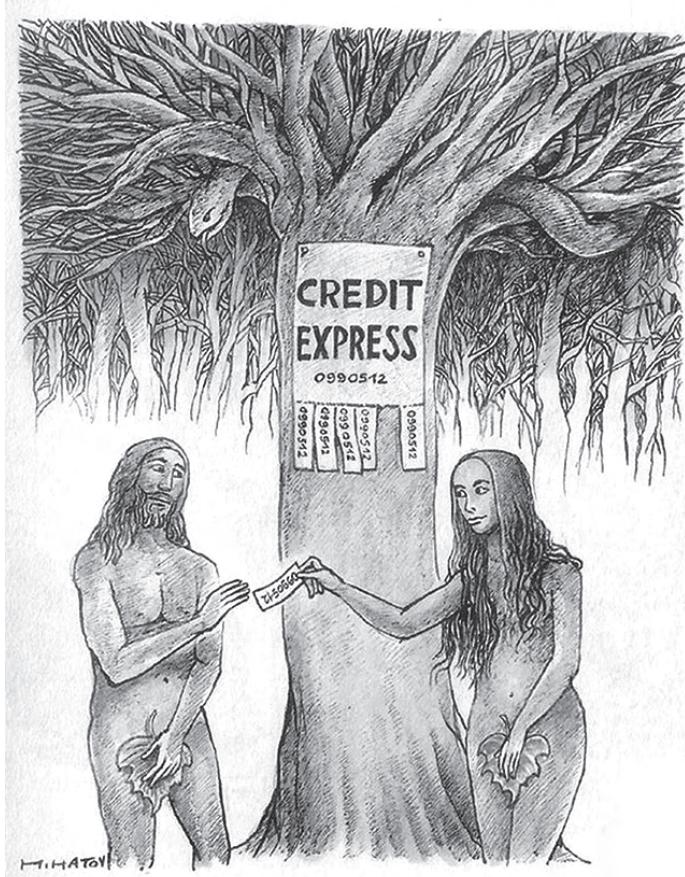
19. MEĐUNARODNA
IZLOŽBA KARIKATURE ZAGREB 2014
Treća nagrada Josip Kovačević,
Tema: izumi kroz povijest

3RD GOLD PANDA INTERNATIONAL
CARTOON AND COMPETITION
Silver Panda Medal Rešad Sultanović,
Tema: panda

SADRŽAJ

- 4 Razno...
- 5 Matoš u anegdoti i karikaturi
- 6 MIK Zagreb 2014
- 7 Interview: Žarko Luetić
- 8 Interview: Dragutin Dado Kovačević
- 9 Oskarika 2013
- 10 Izložbe Kveštek & Ostojić
- 11 Nedjeljko Dragić: Čovjek i linija
- 12 Izložbe članova HDK
- 13 Turska karikatura u Hrvatskoj
- 14 Izložbe...
- 17 Povjesno NE
- 19 Ivan Haramija Hans (1946-2014)
- 20 Tko je protjerao karikaturu?
- 22 ODJECI S FESTIVALA

19. MEĐUNARODNA IZLOŽBA KARIKATURE ZAGREB 2014,
Posebno priznanje Mojmir Mihatov, tema: izumi kroz povijest

IMPRESSUM

Izdavač:
Hrvatsko društvo
karikaturista
Savska 100
10000 Zagreb

Telefon:
(01) 4923 673
(samo četvrtkom
od 19 do 21 sat)

E-mail:
hrvdrukars@gmail.com

Broj računa (IBAN):
HR2823600001101453975
kod Zagrebačke banke

Glavni urednik:
Zdenko Puhin

Grafički urednik:
Predrag Raičević

Uredništvo:
Marijan Pavečić
Milan Lekić
Damir Novak
Davor Trgovčević
Nikola Plečko
Nataša Rašović

Dizajn i prijelom:
MEDIAVEKTOR
Studio za
grafičko oblikovanje

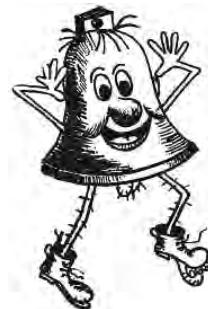
ZVONEC

Ovogodišnji Fašnik sigurno bi bio mnogo siromašniji da među nas nije stigao novi broj krapinskog humoristično-satiričnog lista Zvonec. Već na prvoj stranici uhvatio se u koštač s nekim Vladinim mjerama i na osobnom primjeru pokazao da se s manje može više.

Švuda je Zvonec pocinkljaо svojim humoristično-satiričnim zvонцем. Bio je i na primanju u Županiji, listao brojne brošure koje se izdaju... Prošetao je našim gradovima - Krapinom, Pregradom i Zabokom, a naravno mnogo je toga otkriveno u kućama i pri klijetima i u lovovima i na vatrengasnim intervencijama, diljem općina Hum na Sutli, Petrovsko, Jesenje, Đurmanec, Radoboj, Sveti Križ Začretje i Krapinske Toplice.

Ovogodišnja suradnja ZVONECA i Hrvatskog društva karikaturista bila je uspješna, jer na stranicama tog humoristično satiričnog lista mogu se vidjeti karikature naših članova (Dado Kovačević, Roko Idžoitić, Zdenko Puhin, Damir Novak i Zoran Duniskvarić).

Da se razna hudočinstva mogu jedino pobijediti s onim na smijeh napeljavajućim tekstovima i karikaturama dokaz je Zvonec, jer da ni tak ne bi opstal punih 106 let (Drugi list, takvog karaktera, po starosti u Hrvatskoj.).

PRINC, PRINCEZA I IZLOŽBA KARIKATURA

U utorak 25. veljače 2014. godine, u izložbenom prostoru Pučkog otvorenog učilišta, povodom početka fašnika u Ivanić-Gradu otvorena je tradicionalna izložba Hrvatskog društva karikaturista. 13. gostovanje i mala promjena. Svake godine HDK je gostovalo s izložbom članova Društva, a ovaj puta je predstavljena 18. međunarodna izložba karikatura Zagreb 2013.

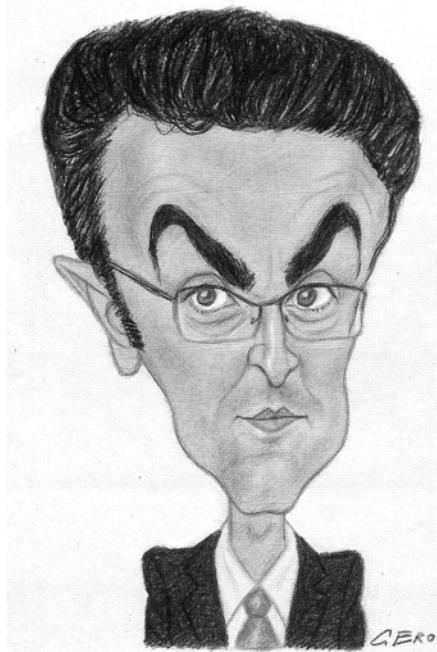
Tom prigodom zamjenik gradonačelnika Željko Posilović svečano je otvorio izložbu te predao ključeve Grada fašničkom princu i princezi. U uvodnoj riječi, ravnatelj POU Ivanić-Grad Dražen Malec predstavio je izložbu, te goste – Davora Trgovčevića, predsjednika HDK-a koji je rekao nekoliko riječi o samoj izložbi i Hrvatskom društvu karikaturista, te karikaturiste Milana Lekića – Lexa, Srećka Puntarića i Zdenka Puhina.

Prigodni program za sve prisutne izveli su članovi ivanićgradske fašničke udruge „Žaba“, koji su ujedno, uz POU Ivanić-Grad i organizatori izložbe i predaje ključeva.

IZLOŽBA KARIKATURA NA LASTOVU

Humora je sve manje, sve ga je manje u našim javnim medijima, skriva se, pa za pogledati karikature o temi ekologije ili portrete naših poznatih faca – treba otpotovati na pučinski otok Lastovo. Tamo je u srpnju otvorena sedma izložba karikatura. Kakav je bio odaziv karikaturista i tko su pobjednici – otkrio je utemeljitelj festivala, karikaturist Svetozar Pinjuh, koji je rekao: Nagrada za najbolju karikaturu o temi ekologije pripala je Bruni Budroviću iz Slavonskog Broda, a priznanja su dobili Marko Ivić, Srećko Puntarić Felix i Damir Novak. Nagradu za portret karikaturu dobio je osječki karikaturist Miroslav Gerenčer, a priznanja Tomislav Kaurin, Davor Trgovčić i Ana Gezi.

U prigodnom programu nastupio je novinar i aforist Mladen Vuković, autor teksta u katalogu izložbe, te Ivan Iko Delaš - baba Manda, popularni komičar iz šaljive emisije "Kad se smijah tad i bijah" Radio Splita.

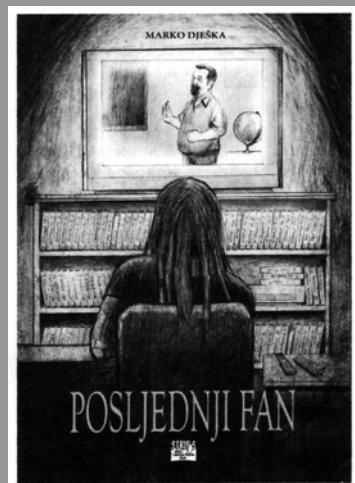

7. Izložba karikatura Lastovo 2014
1. nagrada za portret karikaturu
Miroslav Gerenčer

STRIP: POSLJEDNJI FAN

Udruga ljubitelja stripa Stripos iz Osijeka objavila je strip album Marka Dješke „Posljednji fan“. Uvodne riječi za ovo izdanje napisao je Zlatan Zuhrić Zuhra jer glavna tema koja se provlači kroz ovaj strip je Večernja škola i njeni akteri, te sam autor i njegovi prijatelji.

Evo što je o ovom stripu rekao naš poznati strip autor Krešimir Žimonjić: „Poseban je privilegij pročitati Posljednjeg fana jer to je naš najbolji strip nastao početkom druge decenije 21. stoljeća. Odlično nacrtan i napisan, realističan, smiješan, brutalan...“ (Božidar Vukelić-Boba)

MATOŠ U ANEGDOTI I KARIKATURI

U prigodi 100. obljetnice smrti velikana pisane riječi Antuna Gustava Matoša (1873. - 1914.) održano je predstavljanje knjige pisca, pjesnika i karikaturista Janka Bučara pod nazivom »Anegdote i misli Antuna Gustava Matoša« 17. ožujka u prostorijama Hrvatske paneuropske unije (HPEU) u Zagrebu. Uz autora, u predstavljanju su sudjelovali prof. dr. Pavo Barišić, predsjednik HPEU-a, književnik Ivan Boždar te dopredsjednica HPEU-a književnica Nevenka Nekić, voditeljica programa.

Bučarevo književno djelo, koje je objavljeno u nakladi HPEU-a, ima 139 stranica. Uz uvodne misli i deset recenzija, donosi naslove: »Anegdote Antuna Gustava Matoša«, »Anegdote za boravku u Parizu«, »Anegdote s umjetnicima«, »Jedna ostala anegdota«, »Anegdotalna sjećanja na Antuna Gustava Matoša u mojim susretima« te »Misli Antuna Gustava Matoša«.

Objavljene anegdote i misli autor je prikupio iz raznih humorističnih tiskovina (Modra lasta, Kerempuh, Večernji list, Brodolom, Vjesnik u srijedu...), a neke i danas aktualne čuo je u susretima s ljudima, pročitao iz Matoševih knjiga ili djela o njemu, kako bi čitateljima približio velikoga književnika, pjesnika i kritičara, koji je ostavio neizbrisiv trag u hrvatskoj književnosti.

Zbirka je upotpunjena s 40-ak karikatura, a za Matoševe misli raspoređene abecednim redom autor je u uvodu ustvrdio da su »duboko urasle u hrvatsko biće, ali teško daju plodove, zbog jala i sebičnosti one služinčadi odane tuđinu u zatiranju hrvatskih do štetnih služenja tuđim gospodarima«.

Prema riječima recenzenta Boždara, primjeren svom vremenu i prostoru, Bučar je polemičan, a uz duhovitost i tvrdoglavu upornost jedan je (i jedini) hrvatski anegdotičar koji sve oko sebe pretvara u anegdote, pa je tako želio oteti zaboravu i Matoševe anegdotalne trenutke. Uz Bučara, velik doprinos knjizi dali su i istaknuti hrvatski karikaturisti, koji su pokazali koliko je i njima Matoš prirastao srcu.

U sklopu predstavljanja zbirke otvorena je i izložba karikatura. „Karikaturisti su se odazvali da svojim prilozima uveličaju uspomenu na velikog Gustla. Njihove karikature su posebna izložba, a slatko ćemo se nasmijati gledajući karikature Reisingera, Puntarića, samog Bučara i mnogih drugih, do duhovitog Makedonca Miroslava Georgijevskog koji se rado odazva pozivu Janka Bučara.“ - rekla je književnica Nevenka Nekić prilikom otvaranja izložbe.

VIRTUALNI AGM

Nacionalna i sveučilišna knjižnica izradila je Virtualnu zbirku djela Antuna Gustava Matoša (Tovarnik, 1873.- Zagreb, 1914.) u povodu obilježavanja Matoševe 100. obljetnice smrti s ciljem okupljanja i predstavljanja Matoševih djela.

Središnju jezgru izložbe čini vremenska lenta kojom su, glasom Matoševim (posredstvom tekstova autobiografske naravi, pjesama, te korespondentnih redaka), glasom Matoševe majke, kao i kritičkih osvrta o njemu, prikazani ključni ulomci iz stvarne i literarne biografije kako bi se naglasila njegova prijelomna uloga u povijesti hrvatske književnosti.

U okviru Virtualne zbirke Antun Gustav Matoš, a uz dopuštenje autora, postavljen je izbor karikatura članova HDK koji se može vidjeti na: <http://virtualna.nsk.hr/agm/category/drugi-o-matosu/matos-u-karakaturi/>

NAŠ POZNATI PISAC, FILOZOF I KRITIČAR GOSP. JANKO BUČAR (UMLADIM DANIMA) U DRUŠTVU S MANJE POZNATIM PIŠKARALOM IZ TOG DOBA A.G. MATIŠOM (ILI MATOŠOM).

Oton Antun Reisinger

AUTORI

Autori izložbe i ilustracija za knjigu: Oton Antun Reisinger, Miroslav Miro Georgijevski, Milan Lekić, Josip Minks, Darko Pavić – Dačka, Davorin Trgovčević, Zdenko Puhin, Tomislav Kaurin, Petar Majić, Ivica Pezo, Zoran Hajko, Branko Meštrović, Dragutin Dado Kovačević, Janko Bučar, Petar Pismestrović, Joško Marušić, Žarko Luetić, Zvonimir Čačić, Nataša Rašović, Frano Cebalo, Srećko Puntarić - Felix, Husein Hanušić - Hule, Damir Novak, Ana Gezi.

Ostali izlagaci: Ivan Pahernik, Marko Sirovina, Slavica Baranović Justenberg, Josip Šarić i Ivica Antolčić.

19. MEĐUNARODNA IZLOŽBA KARIKATURA ZAGREB 2014

Nakon uspješno održane izložbe karikatura članova Hrvatskog društva karikaturista u Beču, društvo je nastavilo s intenzivnim radom i izložbenim aktivnostima pa je 10. lipnja otvorilo tradicionalnu međunarodnu izložbu karikature ZAGREB 2014 na temu IZUMI KROZ POVIJEST.

Izložba je otvorena u prisutnosti velikog broja uzvanika, a o izložbi i dodjeljenim nagradama govorili su predsjednik HDK Davorin Trgovčević i predsjednik Ocjenjivačkog suda Frano Dulibić, koji je uručio treću nagradu Josipu Kovačeviću.

Međunarodna izložba karikatura je

34. INTERNATIONAL NASREDDIN HODJA
CARTOON CONTEST (Turska),
Posebno priznanje Nikola Listeš

OVČARA: KRIK U NOĆI

Na sasvim originalan način dvojac iz Vukovara dosjetio se zabilježiti i javnosti predstaviti sve grozote koje su se tijekom rata dogodile u Vukovaru, osobito na Ovčari, gdje je ubijeno 200 ranjenika vukovarske bolnice. Voditelj Centra za istraživanje ratnih zločina Danijel Rehak i profesionalni crtač vukovarske Policijske uprave Nenad Barinić ovih su dana izdali strip nazvan 'Ovčara: Krik u noći', u kojem su kroz 30-ak ilustracija u boji i originalno kazivanje preživjelih branitelja, iskaze svjedoka pokajnika te zapise pronađene u masovnim grobnicama o događajima u noći masakra na Ovčari, prikazali krvoprolische koje je šokiralo cijeli svijet.

IN VINICA VERITAS 2014 Vinica (Makedonija)
Diploma Miroslav Gerenčer, tema: umjetnost

i ove godine postavljena u atraktivnom izložbenom prostoru Klovićevih dvora gdje je predstavljeno oko 90 najkvalitetnijih radova (od 536 pristiglih), koje je poslalo 248 karikaturista iz 51 zemlje svijeta.

Izložba ima natjecateljski karakter, a Ocjenjivački sud je radio u sastavu Frano Dulibić (povjesničar umjetnosti), Milan Alašević (karikaturist iz Slovenije), Dragutin Kovačević (karikaturist), Frano Cebalo (karikaturist), Ana Gezi (karikaturistkinja). Prvu nagradu osvojio je DORU AXINTE iz Rumunjske, druga nagrada prijala je PAVEL CONSTANTINU iz Rumunjske, a treći je JOSIP KOVAČEVIĆ, karikaturist iz Hrvatske.

Dobitnici priznanja su: MARCO D'AGOSTINO (Italija), MOJMIR MIHATOV (Hrvatska), BORIS ERENBURG (Izrael), FELIPE GALINDO (S.A.D.) i PAWEŁ DELEKTA (Poljska).

INŽENJER SMIJEHA

Žarko Luetić, splitski inženjer elektrotehnike, dobitnik je prve nagrade za karikaturu bez riječi na ovogodišnjem World Press Cartoon u portugalskoj Sintri. S takvim se priznanjem za sada ne može pohvaliti ni jedan Hrvat, pa su čak i tri tisuće eura nagrade, razumljivo, u drugom planu.

- **Ima li po vama likovni aspekt prednost nad sadržajnim?**

- Likovnost u karikaturi uvjetovana je s jedne strane naobrazbom autora, a s druge medijem koji je objavljuje. Tiskovine danas gotovo nemaju karikaturu kao vrstu, a ako je i imaju, radove svode na veličinu markice. Reakcija autora je nemotivirano crtanje s jednostavnijim rješenjima. Sadržaj karikature nerijetko uvjetuje i stupanj likovne obrade, dakle dorađenost slike. Osobno držim da ideja ima prednost pred likovnošću.

- **Jeste li se nadali nagradi u Sintri?**

- Prije crtanja karikatura za međunarodne festivalne moram se naći u samoj temi. Postoji neki unutarnji glas koji se javi, je li to toliko dobro da isprovocira i neka moja očekivanja. To su masovne priredbe na kojima se i kvalitetni rad lako zagubi u mnoštvu. I sama ideja jednoj strani može biti prihvatljiva, drugoj sporna. Karikatura mora pogoditi čak i kulturnoški okvir onoga koji procjenjuje. Sve je to neka zabava u kojoj igrate, pa se i nadate. Kao loto, nije razočaranje kad ne dobijete, jednostavno kupite novi tiket, odnosno čekate novi festival. Iskreno, ovako velikom priznanju nisam se nadao.

- **Koje su zemlje danas karikaturističke velesile?**

- Zemlje s jakim organizacijama karikaturista su Poljska, Turska, Iran, Meksiko...

- **Koji su vam osvojeni trofeji do sada najdraži?**

- Svakako oni iz Italije s festivala Umoristi a Marostica, gdje sam tri puta zaredom 1983., 1984., i 1985. osvojio drugu nagradu.

- **Inženjeri su uvijek bili i ostali sjajni karikaturisti?**

- Inženjeri kroz studij izoštore analitički pristup rješavanju problema, a uz to nisu opterećeni likovnošću, što je preduvjet za jasno izrađenu karikaturu, s egzaktnom porukom.

- **Čime se bavi vaša karikatura, na čemu inzistira poruka?**

- Moj pogled na svijet nije ograničen određenom temom, volim se baviti ekologijom, zdravljem, suvremenom tehnologijom, međuljudskim odnosima... Poruka mojih karikatura je optimistična, uvijek ima neki izlaz.

- **Zašto su sva hrvatska humoristička glasila ugašena?**

- Pokazuju opće stanje društva. Ugašena su i mnoga radna mjesta, caruju korupcija, nemoral i bezosjećajnost tranzicijskog kapitalizma... Tiskovine su prepune reklama, nude nam zablude konzumerizma... Što će takvom društvu humorističko glasilo koje baš upozorava na anomalije, a aktere izvrgava smijehu i poruzi. Humoristički listovi u početku izlaze pokretani entuzijazmom autora, ali nakon par brojeva ljudi se jednostavno umore od nepriznatog posla i odustanu.

- **Imali ste fiks ideju osnovati svoj hrvatski humoristički list?**

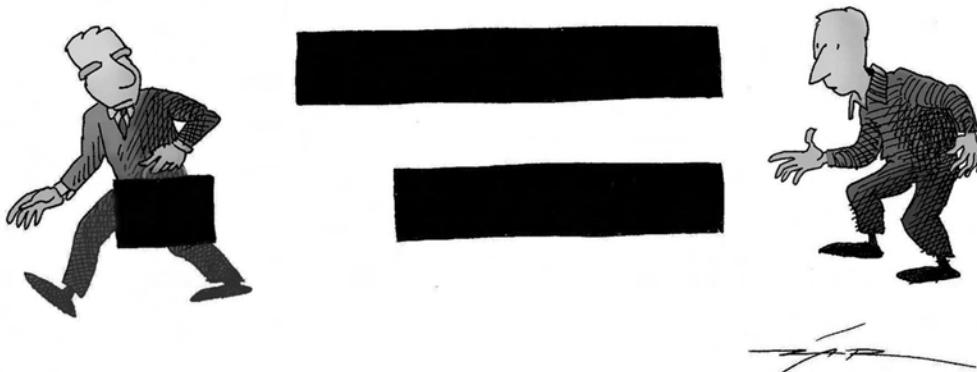
- Svojevremeno sam bio okupio karikaturiste i pisce, rješio brdo organizacijskih problema, pronašao sponzore i objavio prvi broj satiričnog lista "Žulj". Ni na kraj pameti mi nisu bili problemi s kojima sam se suočio, tipični za neuređenu i korumpiranu državu, sredinu. Dvije godine nakon prestanka objavljivanja mog mjesecačnika dobio sam obavijest o prodanim primjercima. U gradu X prodano dva, a u gradu Y prodano 5 komada. Svašta!

- **I kompjutori obezvrijeduju karikaturu, gubi li se u svemu pomalo smisao?**

- Imamo već i kovanicu digitalna karikatura za one izrađene na kompjutoru uz pomoć tableta i kompjutorskog programa. Umjesto klasičnog tuš-pera, olovke, gumice i akvarelnih bojica, sve češće se koriste kompjutorski programi.

Sloboda poteza rukom još dugo će imati prednost pred krutim radovima s kompjutora. Budućnost karikature je u prilagodbi suvremenim medijima, u prvom redu internetu. Sama bit karikature je jednostavnost, esencijalnost, sinteza, poruka, stav, a sve te značajke korespondiraju i sa suvremenim načinom života.

Igor Brešan, Slobodna Dalmacija

"UMORISTI A MAROSTICA" ITALIJA 2014,
Treća nagrada Žarko Luetić. Tema: pravda

INTERVJU: DRAGUTIN DADO KOVAČEVIĆ

Dragutin Dado Kovačević rođen je u Petrinji 1954., ali već vrlo rano postaje Zagrepčan. Akademiju likovnih umjetnosti diplomirao je 1978. u klasi prof. Ante Kuduza. Grafičkim dizajnom počeo se baviti za studija na ALU. Od 1981. ima status samostalnog umjetnika. Uz grafički dizajn bavi se crtežom, grafikom, ilustracijom, karikaturom, fotografijom. Od 1976. izlagao na preko sto skupnih žiriranih izložbi u zemlji i inozemstvu. Izlagao na svim relevantnim izložbama crteža, grafike, grafičkog oblikovanja i primjenjenih umjetnosti : ZGRAF, Zagrebački salon, Međunarodna izložba crteža u Rijeci, Slavonski biennale u Osijeku, Hrvatski trijedale akvarela ... U Galeriji "Krsto Hegedušić" u Petrinji u Noći muzeja otvorena je njegova samostalna izložba karikatura. Bio je to ujedno i povod ovom našem razgovoru.

- **Na što se točno odnosi The Best of Oskarfest?**

The Best of OSKARfest je izbor najboljih karikatura s OSKARfestom, međunarodne izložbe karikatura koju sam 2008. začeo u Osoru na otoku Cresu, a na području Grada Malog Lošinja. OSKARfest se održava u ljetnoj sezoni i posezoni, prošlogodišnji šesti okupio je gotovo dvjesto autora iz Hrvatske i četrdesetak zemalja svijeta s karikaturama na temu Najvažnija stvar na pustom otoku. OTOK je stalna tema festivala, do sada su se izredali Ljubav, Glazba, Kampiranje, Turizam... sve na (pustom) otoku. Ove godine planiramo temu Sport i rekreacija...

- **Kako publika prima tu manifestaciju?**

Posjetitelji su brojni (više od 10.000 u sezoni), a izložba pristupačna svima, bez obzira na dob, spol, nacionalnost, jezik, vjeru (i ostale sklonosti, pa čak i na vrstu – česti gosti su psi, za njih imamo kekse i zdjelicu s vodom s natpisom DOGS ONLY).

Festival je među najmanjima u svijetu po budžetu, nagradama i sponzorima, ali najveći po publici i žiriju – za najbolju karikaturu glasuju isključivo posjetitelji (prosječno oko 2.000). O demokratičnosti žiriranja svjedoči podatak da su do sada pobjeđivali autori iz Hrvatske, Slovenije, Austrije, Srbije, Rusije...

- **Sve su to karikature bez riječi. Je li teže raditi karikaturu bez riječi od one s pisanim komentarom?**

Mislim da je teže samo u tzv. dnevnoj karikaturi gdje treba nekoga na brzinu citirati, komentirati... pa je to lakše riječima, a slika je samo ilustracija.

U GAG karikaturi ideal je izreći šalu samom slikom/ crtežom, univerzalnim likovnim jezikom.

- **Kad biste morali odrediti vaš karikaturalni odnos na relaciji Hrvatska -Europa kako biste ga opisali riječima?**

Evo par naslova mojih karikatura: Euroskeptik, Hrvatska koža na EU bubenju, EU kontejner (dvostruko veći od našeg), EU ropskaUNIJA...

- **Gdje se danas karikatura može objaviti? Postoji li redoviti humorističko-satirički list?**

U tiskanim medijima gotovo nemoguće, izuzetak Hrvatsko slovo! (i poneke lokalne novine, ali opet rezervirano za lokalne karikaturiste). Postoje prigodna izdanja poput samoborske fašničke Srake, Pikača iz Preloga za svjetski dan šale - 1. IV. Koliko znam, jedini stalni, a opet povremeni je KEREMPUH - hrvatski humorističko-satirički list, koji je, kako stoji u zagлавlju - umro više puta, izlazi po potrebi, a tiska se u 12 primjeraka (zahvaljujući entuzijazmu g. Želimira Kosovića-Dide). Na naslovnicu prvog ovogodišnjeg broja je moja karikatura Caritas.

- **Onda je suvišno pitati, može li se od karikature živjeti?**

U Lijepoj našoj sigurno NE, osim par kolega koji su dobili stalni prostor u nekim novinama, a i oni vjerojatno od toga samo životare. Povremena nagrada na nekom festivalu, ako se posreći.

Citirat ću samoga sebe iz kolumnе Igora Brešana u Slobodnoj Dalmaciji, prije koju godinu, na pitanje Što je to karikatura: Karikatura? Prostor od stotinjak kvadratnih centimetara, obično na margini novina, nekoć služio svekolikom pučanstvu za smijeh i razbibrigu, danas na istom prostoru reklama za stoku sitnog zuba: krumpir na akciji ili WC papir 8+2 role GRATIS!

Elektronski mediji pomalo popunjavaju rupe (moje karikature možete vidjeti na on-line portalu TJEDNO.HR/FUN).

Papir je ipak papir! Najprestižniji svjetski festival karikature, World Press Cartoon, čiji je katalog svojevrsni svjetski godišnjak, a nagradni fond u desetima tisuća eura, prima samo karikature objavljene u novinama. Za ilustraciju: u izdanju za 2012. našla su se dva moja rada, jedan objavljen u Hrvatskom slovu (Euroskeptik). Proteklih godina za taj sam festival birao između nekoliko desetaka objavljenih karikatura, za 2013. nađoh JEDVA TRI!

- **I na kraju što planirate u novoj 2014?**

Dovesti u vozno stanje mog 27-godišnjeg Citroena kako bih mogao na ljeto provesti 7. OSKARfest. Uz to svaki dan jedna karikatura!

Branka Hlevnjak, Hrvatsko slovo (skraćeni tekst intervjuja)

OSKARIKA ZA DVOJAC JANKO BUČAR & DADO KOVACHEVIĆ

2013. godina bila je uspješna po broju osvojenih nagrada, ali i po količini dobivenih priznanja. Članovi HDK zajednički su slali karikature na festivale širom svijeta, a osvojene su dvije nagrade Grand Prix, jedna prva nagrada, jedna druga nagrada, dvije treće nagrade i niz priznanja.

Prema usvojenim kriterijima bodovanja (TABLICA VRIJEDNOSNIH GRUPA FESTIVALA) izračunali smo bodeve i dobili najnagrađivanijeg člana HDK na međunarodnim festivalima u 2013.godini.

Janko Bučar & Dado Kovačević – 14,3

Milan Alašević – 14,2

Damir Novak – 12,5

Nagrada OSKARIKA 2013 dodijeljena je dobitnicima Janku Bučaru (ideja) & Dadi Kovačeviću (crtež) na ovogodišnjoj Izložbi karikatura članova HDK.

NAGRADE NA MEĐUNARODNIM IZLOŽBAMA KARIKATURE U 2013. GODINI

GRAND PRIX

Milan Alašević (Kriva Palanka/Makedonija),
Janko Bučar/Dado Kovačević (ZagrebAuto)

PRVA NAGRADA

Louis Postruzin (Strumica/Makedonija)

DRUGA NAGRADA

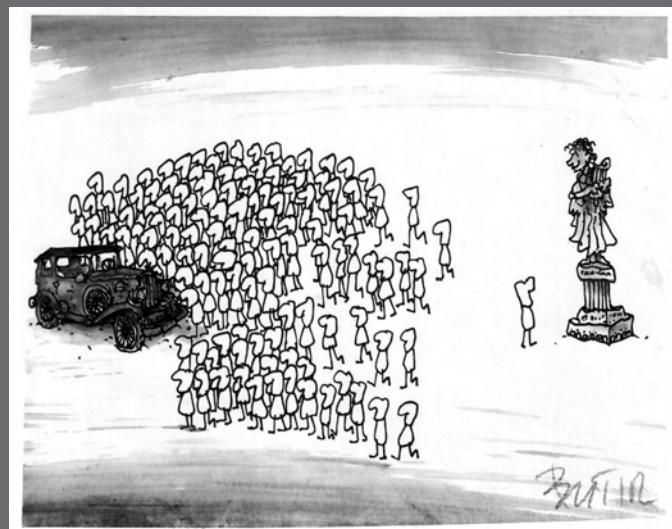
Frano Cebalo (Zagreb/ HDK)

TREĆA NAGRADA

Damir Novak (Vinica/Makedonija),
Zoran Tkalec (OSCARfest/Osor)

PRIZNANJA

Miroslav Gerenčer (Banja Luka/BIH),
Damir Novak (International Salt & Pepper Satirical Art Salon/ Rumunjska, Kriva Palanka/Makedonija, Daejeon/Koreja, Eskesehir/Turska, Tabriz/Iran) Miloš Panić (Prešov/Slovačka), Nikola Listesi (Vianden/Luksemburg, Nasreddin Hodža/Turska, Bolangir/Indija, Skopje/Makedonija, Daejeon/Koreja), Hule Hanušić (Cipar, Daejeon/Koreja), Ivan Haramija (Daejeon/Koreja), Marijan Pavetić (Daejeon/Koreja) Milan Alašević (Daejeon/Koreja), Ana Gezi, (Daejeon/Koreja), Slobodan Butir (Kijev/Rusija, Daejeon/Koreja, Strumica/Makedonija), Zdenko Puhin, (Daejeon/Koreja), Božidar Vukelić (Daejeon/Koreja), Louis Postruzin (Daejeon/Koreja), Rešad Sultanović (Daejeon/Koreja), Dado Kovačević (Daejeon/Koreja), Nataša Rašović (ZagrebAuto), Branko Medak (ZagrebAuto), Živko Nimac (ZagrebAuto), Miroslav Georgijevski (ZagrebAuto)

8. MEĐUNARODNI ZAGREBAČKI SALON AUTOKARIKATURE

Pohvala Slobodan Butir, tema: oldtajmer

NEZAPOSLENIM ULAZ ZABRANJEN

Sredinom veljače otvorena je izložba karikatura u prostoru Gradske knjižnice Vrbovec, prva od ukupno šest izložbi pod nazivom „Nezaposlenim ulaz zabranjen“ autora Nenada Ostojića i Krešimira Kveštka.

Tako je započela turneja karikatura, koju organizira grupa 100% Hardcore u cilju promocije karikature, crtačke bodlje, koja je nažalost danas u hrvatskoj nezasluženo „izgurana“ na marginu likovnosti.

Turneja donosi pregled ponajboljih radova ovog dvojca unatrag zadnje dvije godine, a za postavu izložbe odabrali su pedesetak svojih karikatura, za koje vjeruju da će gledatelje nasmijati i/ili barem natjerati na razmišljanje.

U prostoru Narodne knjižnice i čitaonice Vlado Gotovac u Sisku (03. ožujka), otvorena je izložba koju je predstavila Darijana Gotal Sokolović, dugogodišnja članica Hrvatskog društva karikaturista.

U sklopu otvaranja izložbe u knjižnici Galženica u Velikoj Gorici obilježena je i 100 godišnjica smrti velikana Antuna Gustava Matoša, hrvatskog pjesnika, kozmopolita i domoljuba, novelista, feljtonista, esejista, putopisaca i čovjeka koji je između svega ostalog napisao i prvu kritiku karikature u Hrvatskoj. Nenad i Krešo knjižnici Galženica poklonili su svoje karikature A.G. Matoša.

Putujuća izložba karikatura „Nezaposlenim ulaz zabranjen“ 5.4. stigla je u Koprivnicu. Domaćin je bila Knjižnica i čitaonica „Fran Galović“ koja je omogućila atraktivan prostor svojih izloga u samom centru grada. Posjetitelji i svi okupljeni na otvorenju izložbe, u subotu 5. travnja, mogli su vidjeti šezdesetak najnovijih karikatura Ostojića i Kveštka. Publici se obratio gost, legendarni koprivnički karikaturist i član HDK-a, Ivan Haramija Hans. Izložbu je otvorio Koprivnički dogradonačelnik Mišel Jakšić. Gospodin Jakšić je bio dovoljno strpljiv da dočeka svoj red kod crtanja te dobije na poklon portret karikaturu isto kao i desetak zainteresiranih posjetitelja.

Krešimir Kveštek

U Knjižnici za mlade nastavljena je mini turneja i 22. travnja otvorena je izložba u Karlovcu.

Turneja je u razdoblju od tri mjeseca obišla šest gradova. „Praizvedbu“ je imala u Vrbovcu, a potom je obišla Sisak, V. Goricu, Koprivnicu, Karlovac i stigla do Zagreba!

U prostorima knjižnice Augusta Cesarca na Ravnicama u Zagrebu, 08. svibnja otvorena je zadnja (šesta) izložba karikatura „Nezaposlenim ulaz zabranjen!“. Izložbu u Zagrebu otvorili su Višnja Cej (voditeljica), Enes Kišević (pjesnik i dramski umjetnik), Davorin Trgovčević (predsjednik HDK) i kolega Nik Titanik.

Kolega Ostojić je naglasio da je turneja u potpunosti ispunila sve zacrtane ciljeve! Medijski je bila izvrsno popraćena, dogovorene su neke radionice, i što je najbitnije „natjerala“ ljudi da počnu razmišljati i pričati o karikaturi.

Nenad Ostojić

SOLIN

„Smijeh je lijek, kaže stara uzrečica, a smijeh nam je ovim nekakvim nesretnim vremenima itekako potreban“. U sklopu Solinskog kulturnog ljeta već tradicionalno svake godine održava se Međunarodni festival karikatura, na kojem sudjeluju priznati karikaturisti iz cijelog svijeta. Posebnost i jedinstvenost ovog festivala u svijetu je u tome što savršeno spaja temu arheološke baštine (Salone) i likovnu umjetnost... Deseti po redu Međunarodni festival karikatura SOLIN 2014. svečano je otvoren 21.08.2014. u domu Zvonimir u Solinu.

Grand Prix: Nikola Listeš (HDK)

Plaketa TZ Solin: Mustafa Mohamed (Egipat)

Diplome: Norbeto Vecchia (Argentina), Paolo Delponte (Italija), Darko Drljević (Crna Gora), Novak Jiri (Češka), Constantin Ciousu (Rumunjska), Doru Axinte (Rumunjska), Klaus Pitter (Austrija), Vladimir Pavlik (Slovačka) i Vladimir Kazanevsky (Ukrajina)

IZRAZITI INDIVIDUALIST

Midhat Ajanovačić Ajan, Nedeljko Dragić: Čovjek i linija / The Man and the Line, Hrvatski filmski savez,/Društvo hrvatskih filmskih redatelja, Zagreb, 2014

Nedeljko Dragić: Čovjek i linija autora Midhata Ajanovačića Ajana, objavljena u nakladi Hrvatskog filmskog saveza i Društva hrvatskih filmskih redatelja, raskošna je knjiga posvećena djelu jednog od najvrsnijih ovdašnjih majstora animacije, Nedeljku Dragiću. I ne samo ovdašnjih, nego i jednog od najvećih autora animiranog filma u povijesti te umjetnosti, tvrdi Ajanovačić, animolog sa švedskom adresom, jedan od ustrajnijih tumača animiranog svemira na hrvatskom jezičnom području,iza kojeg su tri knjige iz oblasti povijesti i teorije animiranog filma na hrvatskom, dvije na švedskom i jedna na talijanskom.

Roden 1936. u Paklenici kod Novske, Nedeljko Dragić afirmirao se kao jedan od vodećih autora takozvane druge generacije zagrebačke škole crtanog filma koja je umjetnički stasala krajem šezdesetih godina. Ti su „filmski karikaturisti“, kako ih naziva Ajan, bili nastavljači slavne tradicije zagrebačke škole, ali su učinili i korak naprijed pojednostavivši grafički izraz, ubrzavši tempo filmova i unaprijedivši izvedbenu kvalitetu animacije. Već za svoj drugi redateljski film Krotitelj divljih konja, rađen prema scenariju Vatroslava Mimice, Dragić je nagrađen Grand Prixom na prestižnom festivalu u Annecyju 1967., a među desecima tuzemnih i inozemnih nagrada ističu se nominacija za Oscara 1972. za film Tup-tup, Grand Prix na Svjetskom festivalu animiranog filma u Zagrebu 1974. za film Dnevnik, Grand Prix u Oberhausenu za film Dan kada sam prestao pušiti 1983. te Nagrada za životno djelo za doprinos karikaturi, stripu i filmu u talijanskom gradu Lucci 1995.

Dvojezična (hrvatski/engleski), 450 stranica debela knjiga velikog, A4 formata,Nedeljko Dragić: Čovjek i linija osvarena je kao kombinacija monografije i autorske studije s naglaskom na istraživačkoj analizi i na filmsko-povijesnom kontekstualiziranju. (...)

Baveći se Dragićevim opusom, Ajanovačić debelo zadire i u filmologiju, odnosno animologiju, pri čemu posebno razrađuje prečesto zanemarenu temu važnosti karikature i stripa u oblikovanju i razvoju animiranog filma uopće, potom korijene takozvane reducirane animacije rođene u propagandnim pogonima američke vojske u Drugom svjetskom ratu, a koja je poslije vrhunski rabljena među prvacima zagrebačke škole crtanog filma, te važnost djelovanja američkog studija UPA za modernu animaciju. (...)

Knjiga Nedeljko Dragić: Čovjek i linija je, dakle, puno više od biografsko-umjetničkog portreta hrvatskog velikana animacije, no očekivana je pažnja, dakako, posvećena i vrlinama njegova izraza. One su brojne, a Ajanovačić među najvažnije svrstava vizionarstvo u izboru i obradi tema te posvemašnje razumijevanje animiranog filma kao medija u kojem je jedino ograničenje ljudska mašta. Animirani film može, a na svoj način je i dužan, to mu je smisao, ostvariti ono što je nemoguće postići fotografiskisnimljenim filmom, bilo da je riječ o igranom, dokumentarnom ili eksperimentalnom. Stilizirane slike u animaciji posjeduju daleko veće mogućnosti alternativnog izbora i dublje prodiru u prostor značenjskog, apstraktног i bitnog negoli fotografske pokretne slike koje su konkretne prirode. Dragiću je to otrve bilo posve jasno i čim je dobio mogućnost da bude posvemašnji autor filmova, odbacio je ono što bi se moglo okarakterizirati kao risano oponašanje stvarnosti. Lišivši se statičnih pozadina i usredotočivši se na izraz linijom, od početka karijere bavi se konceptima pojma u pokretu, oživljene misli, vizualne antropologije. „Filmovi Nedeljka Dragića događaju se u multiprostorima i multirealnostima nabijenima mnogostrukim anticipacijama, narativna struktura ne gradi se logički već metaforički.“ – zapisuje Ajanovačić. (...)

Uz zahtjevnija teorijsko eseistička poniranja, knjiga nudi i ležernija poglavila poput zabilješki o Ajanovačevim susretima s Dragićem tijekom desetljeća, brzopoteznih osvrta na Dragićeve filmove te Ajanovačeva razgovora s Dragićem vođena u Münchenu 2011. Opremljena svim korisnim dodacima kao što su filmografija, popis nagrada, bibliografija, kazalo i slično, zatim obiljem fotografija i Dragićevih crteža, kako iz filmova, tako i iz stripova i knjiga te karikatura, reklama, plakata i svega ostaloga čime se bavio, opširna i sadržajna knjiga elegantnoga, preglednoga dizajna što ga potpisuju Mileusnić+Serdarević – knjiga koju je, jednostavno rečeno, užitak ne samo čitati nego i gledati, primiti, prelistavati – ipak ne pretendira biti sveobuhvatan i konačan zapis o velikanu animacije. Svjestan da je lik i djelo dugovječnog kreativca nemoguće pismeno uokviriti tek jednim, ma kako pomnim i obimnim pismenim radom, Ajanovačić je mudro naglasio kako je smisao te knjige tek uspostavljanje analitičke prepostavke za definitivnu kontekstualizaciju i valorizaciju djela Nedeljka Dragića unutar hrvatske kulture i razvoja animacijskog medija na globalnoj razini.

Nedeljko Dragić, ilustracija za prospekt
Gradskog prijevoza, München, 1993

© Janko Heidl, FILMOVI.hr, 5. srpnja 2014

IZLOŽBE ČLANOVA HDK KARIKATURA U HRVATSKOM CENTRU

Brojne uzvanike dvojezično su pozdravili ministrica savjetnica dr. sc. Zdenka Weber u ime Veleposlanstva Republike Hrvatske u Beču, predsjednik HDK Davor Trgovčević, kao i predsjednik Hrvatskog Centra magistar Tibor Jugović, istaknuvši kako se radi o "izuzetnoj izložbi", zbog čega se je i okupio ovako veliki broj nazočnih. Dr. Weber je rekla da je humor i karikatura upravo ono što nam svima treba i kako su u Beču izloženi radovi "univerzalnog značaja".

Hrvatska karikatura je prepoznatljiva i priznata u svijetu zahvaljujući brojnim nagradama i priznanjima na velikim Svjetskim festivalima koje su afirmirani hrvatski karikaturisti osvajali - rekao je predsjednik Hrvatskog društva karikaturista Davorin Trgovčević okupljenim bečkim i gradišćanskim Hrvatima i njihovim austrijskim prijateljima na otvaranju izložbe "Hrvatska karikatura" u Hrvatskom centru u Beču, napomenuvši kako izložba nije podijeljena na tematska područja. Istakao je kako je cilj Društva, koje okuplja stotinjak karikaturista sustavna promocija hrvatske karikature u zemlji i svijetu karikature. Glazbeni okvir bečkoj izložbi dali su Dubrovački kavaljeri iz Beča.

HRVATSKA KARIKATURA U SLOVENIJI

Izložba koja je pripremljena i postavljena u svrhu predstavljanja hrvatske karikature u Beču, neplanirano je ali zato vrlo uspješno postavljena i otvorena 20. rujna u Sloveniji, u kući slikara Šubic, u Poljanama nad Škofjom Lokom, prostoru koji postaje zaokruženi centar likovne kulture kako organizacijom izložbi, tako i organiziranjem radionica, tečajeva i okupljalište likovnih umjetnika svih vrsta a možda i buduće udruge slovenskih karikaturista.

Boris Oblak je nakon dvije godine organiziranja festivala karikature koji je imao unutar slovenski karakter poželio napraviti dodatni iskorak i cijeloj manifestaciji dati međunarodni karakter, a po njegovim riječima nije bilo ništa logičnije nego obratiti se prvim susjedima Hrvatima i predstaviti ih zasebnom izložbom.

S obzirom na kratko vrijeme, sve do par dana prije izložbe nije bilo sigurno da će se ona i održati no tim više su Davor Trgovčević i Milan Lekić koji su bili sudionici ne samo svečanog otvorenja izložbe hrvatske karikature već i cjelodnevnih radionica i crtanja karikatura u živo bili ugodno iznenađeni dobrom organizacijom, entuzijazmom i gostoprимstvom organizatora ali nadasve kvalitetom slovenskih kolega čiji rad im je do tada bio zapravo nepoznat.

TRADICIONALNO U GALERIJI ZVONIMIR

Početkom studenog otvorena je godišnja izložba članova Hrvatskog društva karikaturista sada već tradicionalno u galeriji MORH-a „Zvonimir“. Otvorenju je nazičio izuzetno veliki broj posjetitelja, čak i veći nego prošle godine što potvrđuje činjenicu da u Hrvatskoj itekako postoji publika željna karikature.

Posjeti je vjerojatno pridonio prilog u „Dobro jutro Hrvatska“ kao i u nekim drugim medijima koji su prenijeli vijest o otvorenju izložbe, koju HDK redovno šalje prije svake izložbe.

Nakon uvodnog pozdrava voditelja galerije, gospodina Zorana Batušića od kojeg su i mnogi karikaturisti mogli ponešto naučiti o povijesti karikature, izložbu su zajedničkim snagama otvorili Davorin Trgovčević i Nik Titanik.

Izloženo je oko 130 radova (u 36 okvira) od kojih je veći dio već pokazan publici u Beču, a zatim početkom rujna i u Sloveniji.

Posebno mjesto na izložbi su zauzeli radovi nedavno preminulog Ivana Haramije Hansa, koji je svojim djelovanjem pozitivno i poticajno djelovao na razvoj umjetnosti karikature u Hrvatskoj, a jedan je od najtrofejniji autor u povijesti hrvatske karikature, te Rudija Stipkovića i Stanka Zmazeka čija se 10-godišnjica smrti obilježava ove godine.

Nagrada OSKARIKA dodjeljuje se najuspješnijem članu HDK na međunarodnim festivalima karikature u prethodnoj godini. U sklopu otvorenja dodijeljena je OSKARIKA za 2013 godinu koju su zajednički preuzeли Janko Bučar i Dragutin Dado Kovačević.

8. MEĐUNARODNI ZAGREBAČKI SALON
AUTOKARIKATURE
Pohvala Branko Medak, tema: oldtajmer

IZLOŽBA TURSKE KARIKATURE U HRVATSKOJ

U Galeriji Kristofora Stankovića u Staroj gradskoj vijećnica, 16. rujna otvorena je izložba turske karikature.

Hrvatsko društvo karikaturista je u listopadu prošle godine imalo izložbu i predstavljanje hrvatske karikature u Istanbulu i tada je dogovorena uzvratna izložba turskih karikaturista.

Turska pripada u nazuži krug karikaturistički gledano najznačajnijih europskih i svjetskih zemalja koje imaju veliki broj kvalitetnih autora i u kojoj se održava nekoliko velikih i značajnih festivala karikature od kojih neki imaju tradiciju dužu od 30 godina. Udruga turskih karikaturista koja uz karikaturiste okuplja i strip crtače ima 720 članova (samo u Istanbulu oko 400 članova), predstavlja se s nešto više od 100-njak izabranih i izuzetno kvalitetnih radova, a u Zagrebu su ih na otvorenju predstavljali predsjednik g. Metin Peker i glavni tajnik g. Mahmut Akgün.

U svečanom otvaranju sudjelovao je i predstavnik turskog veleposlanstva, gospodin Bekir Alpul. Prisutne je također pozdravio i Ratko Maričić, ali ne kao karikaturista i član HDK već kao izaslanik pokrovitelja izložbe, gradonačelnika Milana Bandića.

I ova izložba je nastavak nastojanja Hrvatskog društva karikaturista da karikaturu koja u medijima nema status koji zasluguje kvalitetom svojih autora, približi publici. Uz neke od tradicionalnih akcija odnosno izložbi koje HDK organizira svake godine kao što su godišnja izložba članova društva, međunarodna izložba „Zagreb“ (ove godine po 19. puta) prije četiri godine je započela serija predstavljanja hrvatske karikature u inozemstvu (do sada Norveška, Francuska, Turska i Austrija) s turskom izložbom započinje pokušaj da se jednom godišnje u Hrvatskoj predstavi neka od značajnijih karikaturističkih zemalja. Već sada su započele pripreme i dogоворi oko recipročnih izložbi hrvatske i belgijske karikature.

Metin Peker i Oto Reisinger prisjetili su se svog druženja u Istanbulu. Pavica Reisinger i Mahmut Akgün na slici lijevo.

SALON AUTOKARIKATURE

Međunarodni zagrebački Salon autokarakature s temom "Oldtimeri" otvoren je u lipnju u zagrebačkoj Gradskoj upravi, te su proglašeni ovogodišnji dobitnici.

Grand Prix:

Roko Idžoitić (HDK)

1. nagrada: Luka Lagator (Crna Gora)
2. nagrada: Serafim Bakoulis (Grčka)

3. nagrada: Milan Alašević (Slovenija, HDK)

Posebna priznanja i pohvale: Gai Guibau (Kina), Klaus Pitter (Austrija), Andrea Bersani (Italija), Slobodan Butir (HDK), Ignat Gatalo (Srbija), Musa Gumus (Turska), Branko Ilić (HDK), Ratko Maričić (HDK), Branko Medak (HDK), Paweł Nawrot (Poljska), Ivan Pahernik (Hrvatska), Oton Reisinger (HDK).

Na Salon autokarakature koji se već osmu godinu održava pod općom i stalnom temom "Auto naš svagdašnji", ukupno je pristiglo 250 karikatura iz 39 zemalja svijeta od 146 karikaturista.

Za sljedeći Salon 2015. organizator Palatinuš je najavio temu "Ljubav i auto".

8. MEĐUNARODNI ZAGREBAČKI SALON
AUTOKARIKATURE
Pohvala Oto Reisinger, tema: oldtajmer

CRTA BEZVREMENOSTI

Zgode i nezgode prosječnog čovjeka, patnja i radost, odsustvo duha ili još češće odsustvo novca, smiješne, satirične, sarkastične... skice su to i karikature zadarškog karikaturista Živka Nimca, izložene u galeriji ZadArt. Svečano otvorenje bilo je 26. lipnja, a izložba je trajala do 6. srpnja. Otvorio ju je voditelj galerije Zoran Džapo.

Sudeći po komentarima uzvanika, prisutni su itekako prepoznali njegov rad, njegovu svježinu i bezvremensku crtu. Iako se na izložbi nalaze i radovi još iz sedamdesetih godina prošlog stoljeća ili osamdesetih, ono što je fascinantno je njihova univerzalna poruka koju godine nisu dotakle.

Živko Nimac radio se u Zadru 1954. godine. Za svoje djetinjstvo će reći kako je odrastao u fellinijevskom okruženju, uz kariće na balinjere, lopte na bujel, Plavi vjesnik, crtane romane... Još kao dječak na pak papiru za marmeladu je „narisao“ dva stripa. Prvu karikaturu objavio 1972. godine te je od tada izlagao na brojnim domaćim i inozemnim izložbama karikature kao i u dnevnim i tjednim novinama.

Među brojnim nagradama ističu se treća nagrada, revija „Studio“ (1979.), nagrada za najoriginalniji crtež - revija „Sprint“ (sportska karikatura, 1986.), druga nagrada - „Berekino“ festival humora i satire „Čovjek i more“ (1987.), treća nagrada, 12. međunarodna izložba karikature Zagreb (2007.).

POKLADE U MUZEJU

Natječaj „Poklade u muzeju“ za najsmješniju karikaturu na temu aktualne društvene situacije trajao je od 26. veljače do 4. ožujka. Na natječaj su pristigli radovi sedmorice autora iz raznih krajeva Hrvatske.

Nakon što su građani dva tjedna u atriju Kneževe palače u Zadru mogli promatrati karikature natječaja „Poklade u muzeju“ šestoro autora, poznati su pobednici ove inicijative koju je Narodni muzej uveo u povodu ovogodišnjih karnevalskih događanja. Zbog podjednakog omjera, glasovi publike su iznjedrili dvije pobjedničke karikature - Vedrana Bonačića, te Dragutina Dade Kovačevića. Nagradu stručnog žirija za najsmješniji uradak dobio je Živko Nimac sa svojom karikaturom u sklopu koje se dotaknuo tematike Zakona o radu.

Živko Nimac

SVIJET STRIPA by BOŽIDAR VUKELIĆ-BOBA

BROD BEZ KOMPASA

Izdavačka kuća Vedis objavila je u biblioteci Maurović prvo specijalno izdanje. Radi se o stripu A. Maurovića BROD BEZ KOMPASA iz 1940. koji je nastao prema istoimenom romanu FraMaFua (Franje Fuisa) koji je objavljen u tjedniku Mickey Strip dvije godine ranije. Dnevnik Novosti su ovaj strip prije početka objavljivanja najavljivale kao "roman najuzbudljivijeg sadržaja – crtan od našeg najboljeg ilustratora akademskog slikara g. A. Maurovića – roman kojeg će svi naši čitatelji pratiti s najvećim interesom od početka do kraja". Do ovog izdanja jedino izlaženje BRODA BEZ KOMPASA bilo je u spomenutim Novostima od 28.7. do 18.12.1940. godine. U ovoj knjizi se mogu vidjeti i Maurovićeve ilustracije iz 1938. kojima je ilustrirao BROD BEZ KOMPASA dok je izlazio u formi romana u Mickey Stripu, te pročitati tekst F. Fuisa od 22.8.1940. iz Novosti u kojem nam opisuje jedan svoj posjet Mauroviću i kako nastaju tj. kako sam Maurović doživljava svoje strip junake.

VELIKA GLAD U PLEMENU GULA-GULA

Udruga Stripos iz Osijeka nedavno je objavila strip album „Velika glad u plemenu Gula – Gula“ koji je nacrtao pionir i velikan našeg stripa Andrija Maurović prema scenariju Franje Martina Fuisa. Ovaj strip premijerno je objavljen u zagrebačkom dnevniku „Novosti“ od travnja do srpnja 1940. godine. Fra-Ma-Fu je scenarij za ovaj strip napisao prema svom istoimenom romanu koji je izlazio u tjedniku „Mickey strip“ 1938. U ovoj knjizi uz strip možete pročitati i roman po kojem je nastao tako da imate priliku doživjeti kako priča funkcioniра u dva različita medija.

VOLIM FESTIVALE

Zadarski karikaturist Tomislav Grbin priredio je izložbu u caffe galeriji „Đina“ u Zadru, upravo u prostoru gdje je 1988. godine otvorena njegova prva izložba karikatura. Jedan od najpoznatijih hrvatskih karikaturista kaže da je „spremio olovku“ i da više ne crta, pa je izložbom u „Đini“ zatvoren krug od sedam njegovih samostalnih izložbi. Grbin se, kaže, možda odazove još na poneki festival karikatura, ali redovito crtanje je završio i iza sebe ostavio na desetke tisuća radova objavljenih u redovitim rubrikama u dnevnim i tjednim novinama, u knjigama, slikovnicama, na plakatima, u stripu...

- **Vaših karikatura je bezbroj, no tiskana je samo jedna knjiga, „Dnevnik rata napadnutog Hrvata“, u kojoj je objedinjeno stotinjak vaših radova. Kako se kari-katurom mogu izraziti nimalo smiješne ratne teme?**

Sve se može karikaturom, na naslovnici te knjige je karikatura na kojoj lječnik pregledava četnika i čudi se: „Bez duše, bez srca, bez mozga, a živ je?!“. Nema teme koja se ne može komentirati karikaturom, ja sam cijeli život imao tu potrebu. Da nisam crtao, dobio bih čir na želucu. To je potreba da se čovjek izrazi, da kaže, da ima stav... Nacrtao sam strip, veliki broj plakata i ilustracija za knjige, ali karikaturom sam se ujedno i izražavao, ne samo crtao.

- **Više ne crtate karikature, to znači da više nemate potrebu javno progovoriti o svakodnevnim temama?**

Konkretno, u novinama me umorio „deadline“, a općenito mislim da sam u karikaturi dao maksimum. Sudjelovao bih rado još jedino na festivalima, bilo je zabavno raditi za poljski festival na temu „Žena“, kada je Otto Reisinger moju karikaturu komentirao riječima da samo oženjen čovjek može tako tu temu obraditi. Naravno da se na karikaturi radilo o biranju odjeće, žena to čini u trenutku kada treba bježati iz kuće zbog požara... Svjetski festival karikature u Montrealu na temu hrane donio mi je treće mjesto, a ta karikatura ujedno mi je i najdraža. Sada djelujem na drugim područjima, ravnatelj sam Prirodoslovno-grafičke škole, to je neki logičan nastavak kreativnosti, radio sam i crtež za novi bibliobus Gradske knjižnice...

Tomislav Grbin

(Lada Burčul, Slobodna Dalmacija)

NIJE SVE TAKO CRNO

Početkom prosinca 2013. otvorena je u centru Karlovca, u galeriji ZILIK, Radićeva 13, samostalna izložbenom prostoru okupio se sasvim pristojan broj posjetitelja, među kojima su bili i štićenici karlovačkog doma za djecu „Vladimir Nazor“.

U nevelikom ali vrlo zahvalnom izložbenom prostoru okupio se sasvim pristojan broj posjetitelja, među kojima su bili i štićenici karlovačkog doma za djecu „Vladimir Nazor“.

Vrijedni i gostoljubivi djelatnici doma na čelu s ravnateljicom Majom Vučinić-Knežević i organizatoricom izložbe Suzanom Rupčić organizatori su ove izložbe. Nastavak je to njihove suradnje s Lexom koji je sa Srećkom Puntarićem redovni gost radionica karikature organiziranim za štićenike doma na kojima njih dvojica nekoliko posljednjih godina sudjeluju.

Otvoreno je obogatio i nastup na gitari mladog i talentiranog karlovačkog učenika glazbene škole Roka Bunčića, a više nego zadowoljni bili su i ljubitelji kolača te piva i drugih osvježavajućih tekućina.

Kako je ovo već druga Lexova samostalna izložba u samo mjesec dana, bilo bi dobro da to bude mali poticaj i drugim članovima HDK da porade na organiziranju samostalnih izložbi te tako uz zajedničke i skupne izložbe HDK nadoknade kronični nedostatak karikatura u hrvatskim medijima. I hrvatski karikaturisti ali i publika koja voli karikaturu to zaslужuju.

Milan Lekić Lex

PORTRETNA KARIKATURA BY TOMEK

U auli Gradske i sveučilišne knjižnice Osijek početkom veljače postavljena je samostalna izložba Tomislava Kaurina. Tomek je nadimak ovog mladog grafičkog dizajnera koji inače zarađuje kao crtač u salonu za tetoviranje Anubis. Svoj je talent za karikaturu otkrio slučajno, kada se poigrao licem svog kolege s posla i shvatio da ima crtu upravo za ovu posebnu vrstu umjetnosti. Na izložbi, inače trećoj samostalnoj, predstavljeno je 40 radova, uglavnom slavnih osoba. Radi i karikature po narudžbi, kao svadbene i rođendanske darove, pa od ovog hobija može i nešto zaraditi. "Tajna karikature jest pronaći glavnu karakteristiku nečijeg lica i onda je na komičan način preувелиčati", otkriva Kaurin.

Kaurin kao član Hrvatskog društva karikaturista radove prezentira na festivalima diljem svijeta. "Moje karikature vide svijet, a ja ga ne vidim", kaže autor. Prva karikatura bila je ona Alberta Einsteina, a onda su slijedili brojni poznati pjevači, glumci, znanstvenici. "Sve su mi karikature jednako drage, no ipak najdraža mi je ona Davora Gopca, koja je bila na plakatu godišnje izložbe HDK-a", kaže Kaurin.

Na izložbi je o autorovom radu govorio Miroslav Gerenčer-Gero, poznati karikaturist:

Prije otprilike dvije-tri godine dobio sam e-mail od Tomislava koji se predstavio kao portretni karikaturist, te me zamolio da me posjeti, pokaže mi svoje radove i da mu dam svoje mišljenje. Naravno, pristao sam, jer su me je jako zaintrigirale njegove karikature, ali i to što mi se u ovih trideset i više godina koliko se ja bavim karikaturom, i to isključivo portretnom, prvi put u Osijeku javio mlađi čovjek koji je zainteresiran za ovakvu vrstu umjetnosti.

I napokon je stigao Tomislav. Ispred mene se pojavio visoki mlađi s rukasom na leđima iz kojeg je izvadio svoju mapu s karikaturama. Skuho sam kavu i krenuo s razgledavanjem radova. Rekao mi je da se karikaturom bavi tek dvije-tri godine, a moj prvi dojam je bio da se radi o vrlo talentiranom i strpljivom mlađiću, koji ima taj kliker za izobličavanje odnosno karikiranje portretirane osobe. Posebno me iznenadilo to što crta tradicionalnom tehnikom, odnosno olovkom, što je velika rijetkost u današnje vrijeme intern-

eta, digitalne tehnologije i mnoštva programa i elektronskih pomagala kojima se današnji karikaturisti služe. Naravno da sam pozdravio njegov način crtanja, jer i sam crtam isključivo olovkama. Nakon što sam pregledao radove, kao stariji i iskusniji kolega, ukazao sam mu na neke stvari na kojima bi još trebao poraditi i ohrabrio ga riječima da samo sa strpljenjem i radom dolazi kvaliteta i uspjeh.

KARIKATURE U GALERIJI Sv. ANTE

Izložba karikatura, čiji je autor Joško Marušić Brački, otvorena je 13. srpnja u Galeriji sv. Ante na obali u Postirima, pod pokroviteljstvom Turističke zajednice općine Postira. Autor izložbe na taj se način prvi put predstavio u svome rodnome mjestu gdje je izložio karikature naših i stranih političara, zatim istaknutijih novinara, te ostalih uglednih osoba iz političkoga i javnoga života, a s nekoliko karikatura obuhvaćene su i ugledne osobe iz crkvenoga života.

Izložbu je otvorio akademski kipar Janez Pirnat-Nejašmić rekavši da karikature zadiru u samu srž života. Voditeljica Galerije akadem-ska kiparica Sandra Nejašmić-Pirnat zahvalila je Turističkoj zajednici općine Postira i župi sv. Ivana Krstitelja, istaknuvši njihovu potporu u organizaciji kulturnih sadržaja u galerijskome prostoru koji obogačuju program Postirskoga lita.

Joško Marušić Brački rođen je na Božić 1945. godine u Postirima. Karikaturama se bavi iz hobija. Član je Hrvatskoga društva karikaturista. Objavljivao je u Slobodnoj Dalmaciji i Hrvatskome slovu, te sudjeluje na mnogim festivalima karikature u zemlji i inozemstvu.

Joško Marušić Brački

PRVA SMOTRA POLITIČKE KARIKATURE

Kako građani vide lik i djelo gradonačelnika Bandića rekli su na izborima, kako ga vide karikaturisti trebali smo vidjeti na otvorenju izložbe i proglašenju pobjednika 21.10. u predvorju Gradske uprave grada Zagreba. Na natječaj HUNE d.o.o., organizatora prve smotre političke karikature 2014. stiglo je 80 karikatura koje je poslalo 30 autora. Zadana tema bila je Milan Bandić i njegova gradska uprava.

Žiri je odabrao najbolje karikature u sastavu: ROMEO IBRIŠEVIĆ – fotoreporter, MIRKO FODOR – HTV, ANDRO TOMOVIĆ – Hrvatski Radio, SAŠA PAVKOVIĆ – HRT, MAJA ŠUDIĆ – Z1 i VELINKA BULJAN – Večernji list.

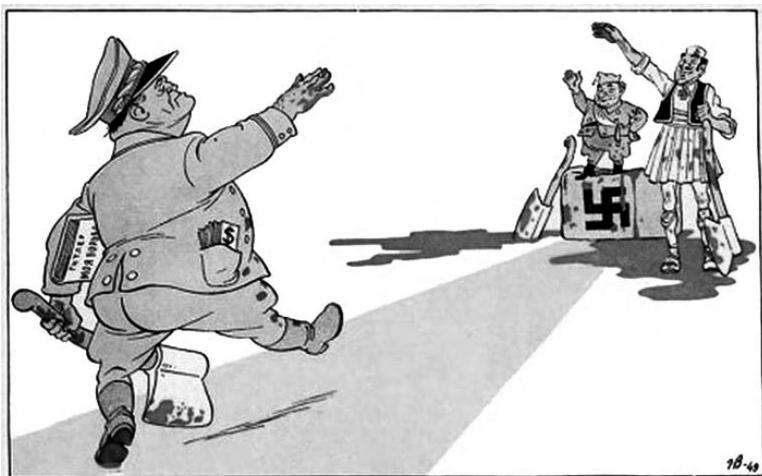
Radi svima poznatih događaja izložba je otkazana, ali prema informacijama iz HUNE održat će se, a nagrade će biti podijeljene dobitnicima.

Budite sretni! Od prvog je parkiranje jeftinije za kunu po satu!
Oton Antun Reisinger

TITO U OČIMA SOVJETA NAKON POVIJESNOG NE

Nakon što se bivši doživotni predsjednik SFRJ, Josip Broz Tito, odbio podčiniti se volji Varšavskog pakta izrekavši povjesno 'Ne' ondašnjem vođi sovjetskog bloka, Staljinu, rukovodstvo tadašnjeg SSSR-a pokrenulo je propaganda protiv njega prikazujući ga kao narodnog neprijatelja, prodanu dušu i fašistu. Tako se sovjetski tisak posprdno odnosio prema predsjedniku Jugoslavije, čemu svjedoče i ove karikature.

Tijekom jednog od svojih govora Tito je izjavio kako socijalizmu ide svojim putem, što su karikaturisti prikazali tako što on korača prema grčkim fašistima s džepovima punim američkih dolara i salutirajući fašističkim pozdravom. Osim toga u oči upada i Titova sličnost jednom od nacističkih vođa Hermannu Göringu.

Tito kao kapitalistički zabavljač Radio Beograd na rumunjskoj karikaturi - kapitalisti i nacionalisti plačaju dok Tito pjeva i pleše.

GERO OTVORIO GALERIJU „AERODROM“

Postavljanjem izložbe portretnih karikatura uglednog i višestruko nagrađivanog osječkog karikaturista i glazbenika Miroslava Gerenčera-Gere jučer je u dijelu putničke zgrade Zračne luke Osijek otvorena nova Galerija "Aerodrom".

Izložbu su otvorili osječki dogradonačelnik Denis Ambruš i direktor ZL-a Osijek Domagoj Marinić. "Na ovaj način nastavljamo s obogaćivanjem ugostiteljske, turističke, sada i kulturne ponude ZL-a Osijek. Galerija je ideja Ivica Bilca, člana Nadzornog odbora ZL-a Osijek, koji je osmislio i ovaj projekt i cijeli program otvaranja", istaknuo je Marinić. Naime, uz izložbu organiziran je i glazbeni program u kojemu je nastupio Zlatko Barać jazz group s posebnom gošćom Petrom Marković (vokal i flauta).

Gerenčer je zahvalio na prigodi da izloži 30-ak izabranih i nagrađivanih portretnih karikatura, od kojih je dio vezan i za aktualno Svjetsko nogometno prvenstvo u Brazilu. "Smatramo da su ovakvi sadržaji

zanimljivi ne samo domaćim nego i inozemnim gostima pa smo zato otvaranje izložbe i Galerije tempirali uoči dolaska i odlaska leta za britansku prijestolnicu London. Izložba će, prema planu, biti postavljena dva mjeseca, a nakon toga, dakako, otvoreni smo i za druge autore, pri čemu ćemo preferirati osječke", navadio je Marinić.

IN VINICA VERITAS 2014 Vinica (Makedonija)
Diploma Zdenko Puhin, tema: umjetnost

čvor" 1984. godine, i od tada pa do danas je objavljivao karikature u raznim časopisima u BiH, Hrvatskoj, Srbiji, Crnoj Gori, Turskoj, Njemačkoj, Egiptu, Cipru i Siriji.

IZLOŽBA KARIKATURA ZORANA HAJKA

Izložba karikatura mladog ozaljskog umjetnika Zorana Hajka postavljena je u Gradskoj knjižnici i čitaonici Ivana Belostenca. Posjetiteljima se ovaj apsolvent strojarstva i član Hrvatskog društva karikaturista predstavio s 25 radova, portretnim karikaturama poznatih nam lica – političara, glumaca, sportaša...

Početnik sam u karikaturi i otkrio sam je tek nedavno, ali obožavam taj vid izražavanja. Prije svega zbog te slobode i neozbiljnosti, odnosno, šaljivog pristupa, premda karikature mogu biti itekako ozbiljne, rekao je Horan Hajko. Tijekom predavanja nazočnima je govorio o stilovima karikature u Hrvatskoj.

DEVLIĆ – ZLATAROVO ZLATO

U biblioteci Kvadrat izšla je 7. knjiga po redu. Radi se o ZLATAROVOM ZLATU Radovana Devlića. Majstor Radovan nacrtao ga je za Večernji list u kojem je ovaj strip izlazio u periodu od 28.1.1989. do 6.1.1990. povodom obilježavanja 150. obljetnice rođenja A. Šenoe. Posebna zanimljivost ove izvanredne strip adaptacije Šenoinog romana je ta da je Devlić u ovom stripu Zagrepčanima vratio njihov originalni kajkavski govor druge polovine 19. stoljeća te tako dobio na živosti samog stripa.

NAPUSTIO NAS JE IVAN HARAMIJA - HANS

Napustio nas je Ivan Haramija - Hans, član Hrvatskog društva karikaturista od samih početaka. Dobitnik priznanja „Mladen Bašić“ 2001. godine koje se dodjeljuje za doprinos i razvitak karikaturalnog stvaralaštva.

Ivan Haramija Hans rođen je 1946. godine u Prelogu, a likovnu umjetnost diplomirao je na Pedagoškoj akademiji u Čakovcu. Kao likovni pedagog radio je u osnovnim školama u Prelogu i Donjoj Dubravi, a od 1980. godine radio je u Podravki kao organizator kulturnih djelatnosti, sve do umirovljenja. U Podravki i Koprivnici Ivan Haramija Hans se afirmirao kao neumorni organizator brojnih kulturnih akcija. Uz to organizirao je izložbe i susrete s poznatim hrvatskim i stranim umjetnicima, osobito slikarima i karikaturistima. Dobitnik je nagrada za životno djelo Grada Koprivnice.

Više je godina uređivao humorističko-satirički list Feferon, a u listu Podravka i povremeno u Glasu Podravine objavljuje karikature već punih 30 godina. Prve karikature objavljene su mu 1967. godine u varaždinskom Grabancijašu, a nakon toga karikaturom surađuje u velikom broju novina i knjiga u zemlji i inozemstvu. Gotovo nema zemlje u kojoj Hans nije objavljivao svoje karikature, pronoseći tako ime Koprivnice i Podravine. Računa se da je objavio više od 12.000 karikatura, a o njegovom radu su pisali najbolji likovni kritičari. Do sada je priredio 18 samostalnih izložbi karikatura, te sudjelovao na 200-tinjak skupnih izložbi na svim kontinentima. Objavio je i pet knjiga karikatura te zapaženu knjigu kozerija i satire, a ilustrirao je više knjiga i publikacija.

Svojim djelovanjem Hans je zacijelo najtrofejniji autor u povijesti hrvatske karikature. Do kraja 2010. godine primio je čak 101 nagradu, bilo za prva tri mesta na natječajima ili izložbama, bilo specijalnih nagrada i to mahom u inozemstvu. Praktički je sudjelovao na svim najvažnijim natječajima, festivalima i izložbama karikatura od Europe, preko Azije do Sjedinjenih Američkih Država. U svim publikacijama, pa i vijestima u medijima, tim se povodom mnogo puta spominjala Hrvatska i Koprivnica.

Ivan Haramija Hans

A. G. MATOŠU U ČAST

Poetsko-slikarska mapa, likovna interpretacija Matoševih stihova 'A. G. Matošu u čast, čiji je autor slikar, ilustrator i književnik Drago Trumbetaš je predstavljena javnosti na izložbi koja je otvorena 4. studenoga, u Hrvatskoj kulturnoj zakladi u Zagrebu.

Drago Trumbetaš

Drago Trumbetaš je likovnu interpretaciju Matoševih stihova počeo raditi još 90-tih godina u Njemačkoj, nastavivši je kasnije u Hrvatskoj. Izabrao sam devet pjesama i njihove motive preveo u svoj slikarski doživljaj, ističe autor. Podsjeća kako je s redateljem Bogdanom Žižićem u Francuskoj snimao dokumentarni film o svome umjetničkom ciklusu 'Lieber Vincent - dopisivanje s Van Goghom', u kojem je 'napisao pismo van Gogh' i nacrtao sliku s motivom kavane u kojoj su, grijući se uz peć, sjedili Matoš i Van Gogh.

Kao što sam napravio ciklus o Van Goghu kasnije sam to učinio i s Matošem. Njegov boravak u Parizu, lutanja po svijetu i čežnja za domovinom potaknuli su me na ovaj ciklus, koji će publika moći vidjeti na izložbi, kaže Trumbetaš.

U popratnom tekstu poetsko-slikarske mape 'A.G. Matošu u čast' akademik Tonko Maroević ističe kako se književnik i slikar Trumbetaš prepoznao u Matošu jer s njim dijeli kreativni nemir, lutalačku, iseljeničku sudbinu, te s njome povezanu čežnju za domovinom i ljubav prema rodnom, zavičajnom krajoliku.

Drago Trumbetaš radio se 1938. u turopoljskoj plemenitaškoj obitelji u Velikoj Mlaci. Likovnu strast počeo je vrlo rano iskazivati u školskoj dobi. Po dolasku u Njemačku crta motive iz rodnoga Turopolja, a godine 1975. samostalno izlože u kuli Lotrščaku. Objavio je grafičku mapu 'Gastarbaiter', a u ciklusu 'Bankfurt ist Frankfurt' Trumbetaš je kritično progovorio o pokvarenosti u europskom društvu, dok je u 'Pušaćima i nepušaćima' progovara o ponižavanju i iskoristavanju gastarabajtera.

TKO JE PROTJERAO KARIKATURU?

Mnogi čitatelji zagrebačkog Večernjeg lista i danas prvo okrenu posljednju stranicu, pročitaju što im to Srećko Puntarić i njegov "Felix" imaju reći, pa se ponovno vrate na naslovnicu i čitaju teške dnevno-političke i gospodarske teme. I Nik Titanik, koji svoje karikature objavljuje na uvodnim stranicama 24 sata, prvo je što čitatelji tog dnevnog lista pogledaju i pročitaju.

S karikaturama i stripovima Marka Somborca u Blicu je isto tako, baš kao i njegovih starijih kolega Predraga Korakovića, čuvenog Coraxa, u listu Danas, ili Dušana Petričića u Politici. I tu priča, kad je riječ o aktualnom trenutku karikature na ovim prostorima, uglavnom staje. Novine u Bosni i Hercegovini gotovo da više i nemaju karikature na svojim stranicama.

Oni koji još vole da im, prilikom čitanja, novinski papir šuška pod prstima reći će kako novine koje drže do sebe ne odustaju od formi kao što je karikatura, dok će oni koji bolje poznaju situaciju na novinskim tržištima Zapadnog Balkana ukazati na ključni problem koji imaju gotovo svi - nedostatak novca i pad naklade.

"Karikatura koja je na ovim prostorima nekad bila jako značajna, a generacija kojoj pripadam dobivala svjetska priznanja i nagrade, uvrštavana u antologije, zanemarena je do te mjere da je gotovo i nestala", ukazuje poznati bosanski karikaturist Hasan Fazlić. (...)

Izdavači ne prepoznaju karikaturu

I Fazlićev mlađi kolega, zagrebački karikaturist Nikola Plečko, široj javnosti poznat kao Nik Titanik, svjestan je kako postoje izdavači koji jednostavno ne razumiju značaj, vrijednost, kvalitetu i snagu poruke koju nosi karikatura kao novinarska forma.

Nakladnička kuća Styria, koja izdaje Plečkov matični list 24 sata, pod svojim okriljem ima i Večernji list, koji u svojih gotovo 60 godina ne odustaje od karikature, bilo da su to radovi pokojnog Ismeta – Ice Voljevice, koji se proslavio sa svojim "Grgom", ili spomenuti "Felix" njegovog nasljednika Srećka Puntarića. Od svog pokretanja to su shvatili i u 24 sata te priliku pružili upravo Plečku.

"Vrlo otvoreno, Styrijina izdanja imaju karikaturu, jer ljudi koji su na višim pozicijama razumiju njezinu važnost, razumiju koliko je ona bitno sredstvo društvene kritike i određeni korektiv društva. Isto tako, ljudi vole vidjeti karikature, vole se nasmijati u toj svojoj muci, konstantnoj krizi i recesiji u kojoj žive na račun onih koji su ih doveli u takvo stanje", kaže Plečko.

Internet kao (ne)prijatelj

Radovi Nikole Plečka, osim u tiskanom izdanju, vidljivi su i putem interneta. Upravo je najveća svjetska mreža dobar kanal za promociju karikature, ali istodobno i njezin neprijatelj. Toga je svjestan i Marko Somborac, koji radove objavljuje na stranicama beogradskog Blica, no oni su vidljivi na brojnim modernim platformama.

"Karikatura je možda već zastario medij, a mahom se ljudi ni ne žele toliko udubiti, pogotovo ako je karikatura bez riječi, pa treba razmisiliti. Malo je brže vrijeme, pa treba raditi pitkije i čitljivije stvari, što pokušavam da radim kroz fuziju karikature i stripa. Mislim da je to neki put da sve to preživi, jer je strip, iako star najmanje 100 godina, ipak malo moderniji", kaže Somborac.

Podsjeća na neka prošla vremena u kojima su na ovim prostorima čak izlazili humoristični i satirični časopisi, poput Ježa ili Kerempuha, koji su donosili obilje karikatura, aforizama, duhovitih sadržaja. Nakon '90-ih takvih časopisa više nema.

"Sav taj humor sad se preselio u neke brže forme kao što su tweet, Facebook status ili fotomontaže na internetu, tako da i dalje postoji kritika društva, ali u drugoj formi. Jednostavno je jedna forma malo zastarjela, a druge su došle do izražaja", svjestan je Somborac.

Nik Titanik

Cenzura i autocenzura

Vraćajući priču u prošlost, ali i dajući formulu dobre karikature, iskusni Hasan Fazlić podsjeća kako rad karikaturista istodobno u sebi sadrži i novinarske, i literarne, i likovne, i grafičke, i umjetničke elemente protkane i kritikom, i satirom, i duhovitošću, a posebno - hrabrošću.

"U susretu s tom zapadnom karikaturom, a naravno i sa satirom koja me najviše interesira, shvatio sam da karikatura ne može biti kavanski vic, niti ona to jeste, niti dosjetka ili ilustrirani aforizam. Oni koji su to radili bolje su prolazili. U ono vrijeme imao sam muke s urednicima jer su mi govorili da me neće razumjeti, a dilema je puno bilo", kaže Fazlić.

Dok su starije kolege, poput Otta Reisingera, zbog čijih su karikatura znali i povući novine iz tiskare, imale problema s raznim pritiscima politike i državnog aparata, suvremeni autori imaju problema druge vrste. Baš kao i u novinarstvu, postoji izvjesna doza autocenzure zbog interesa vlasnika i ovisnosti o onima koji u novinama plaćaju reklame.

"Možda danas jeste nominalno veća sloboda, a autor može biti puno neovisniji u izboru tema i slobodniji što se tiče izražavanja, ali nije jednostavno ni danas. U starom sustavu je postojala politička cenzura, dok danas postoji skrivena politička i puno više gospodarska cenzura, odnosno puno više se danas cenzura događa zbog nekakvih tema ako se kreće u sfere gospodarstva, odnosno ljudi koji sponsoriraju i financiraju medije", objašnjava Plečko.

Stari majstori su ili u mirovini, pa rade "za svoju dušu", poput Hasana Fazlića, ili neumorno objavljaju, iako im je više od 80 godina poput Coraxa, dok se mladi lavovi, kao što su Nikola Plečko i Marko Somborac, svakim danom sve više dokazuju kao izvrsni kritičari društva, britke olovke i uma. Svima njima zajedničko je da na malo prostora znaju reći mnogo više od onih koji nadugo pričaju i naširoko pišu. Upravo bi to mogli shvatiti i vodeći ljudi novina.

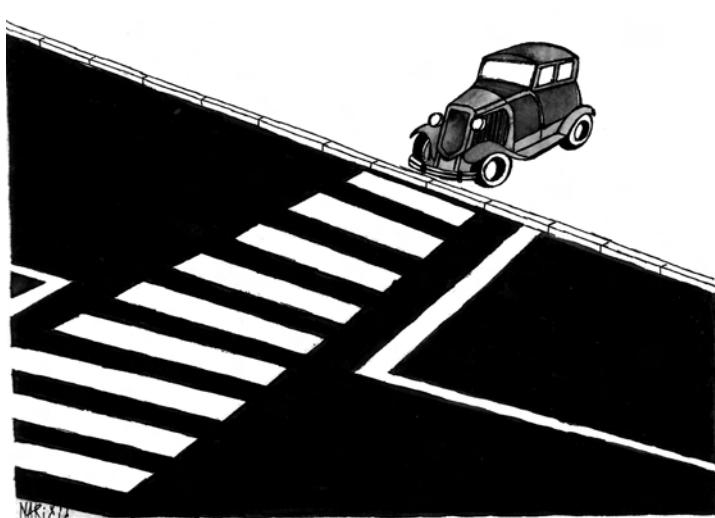
Mladen Obrenović, Al Jazeera

ČLAN ŽIRIJA U ČEŠKOJ I MAKEDONIJI

Početkom travnja Damir Novak primio je poziv člana predsjedništva Češke udruge karikaturista Jiri Srne da bude predsjednik žirija nacionalnog natječaja članova čeških karikaturista na temu „Umjetnička Muza“. Damir je prihvatio poziv i 11. travnja, u pratnji supruge oputovao u mjesto Jablonec nad Nisou na sjeveru Češke. Kako je stanovnik tog grada, Jiri Srna je ugostio člana žirija iz Hrvatskog društva karikaturista. Odabir najboljih radova pristigli na natječaj obavljen je u gradu Turnov u galeriji Maxi Art. U žiriju su bili još Jakub Bergmann (galerist) i Jiri Srna (karikaturist).

Kao prošlogodišnji dobitnik 3.nagrade na međunarodnom festivalu humora i satire IN VINICA VERITAS u organizaciji doma kulture „Tošo Arsov“ u Vinici (Makedonija) Damir Novak je primio poziv direktora doma kulture Slavka Daneva da bude član žirija ovogodišnjeg četvrtog po redu festivala u Vinici. Tročlani žiri u sastavu: Jordan Pop Iliev – predsjednik, Mile Gjorgjiojski i Damir Novak – članovi. Odabir radova i glasovanje obavljeno je ONLINE.

Novak je sudjelovao na otvorenju odlično organiziranog petodnevнog festivala humora i satire, koji je započeo svečanim otvaranjem u ponедjeljak 13. listopada 2014. Kao član žirija i gost festivala Damir je odradio svečanu objavu rezultata i podjelu nagrada, te stekao dojam da grad Vinica živi za taj festival, jer dvorana doma kulture bila je svakodnevno ispunjena. Prikazivale su se kazališne predstave, održao se susret aforističara i mogla pogledati izložba karikatura. Zaposlenici doma kulture na čelu s direktorom Danevom pokazali su se kao odlični organizatori i još bolji domaćini! Damirov savjet karikaturistima: ako primite poziv iz Vinice, to se ne propušta!

8. MEĐUNARODNI ZAGREBAČKI SALON
AUTOKARIKATURE
Pohvala Ratko Maričić, tema: oldtajmer

ODJECI S FESTIVALA

MAROSTICA 2014, Italija

330 autora iz 56 zemalja: Tema: PRAVA

GRAND PRIX Andrei POPOV, Rusija

SPECIAL PRIZE: Majid DAVOODI, Iran

SPECIAL PRIZE: Žarko LUETIĆ, HDK

Priznanja: Hicabi DEMIRCI, Turska,
Homayoun MAHMOUDI, Italija, Julia
PARLOVAN, Italija, Lorenzo De PRETTO,
Italija, Marco D' AGOSTION, Italija, Marco
SPADARI, Italija

Predrag SRBLJANIN, Srbija, Ross THOMSON,
Engleska, Sergio RIBERIO LEMOSE, Brazil

9th Int. Cartoon Contest SYRIA 2014

PORTRÉT KARIKATURA

GOLDEN PRIZE:

Saman Torabi/Iran
Passaprawas A-chinoboonwat/Tajland
Ivalio Tsvetkov/Bugarska

SILVER PRIZE:

Hadi Asadi/Iran, Hule Hanušić/ HDK, Shankar
Pamarthi/Indija

TEMA: KAZALIŠTE

GOLDEN PRIZE:

Bayram Hajizadeh/Azerbajdžan
Elena Ospina/Kolombija

Mehdi Azizi/Iran

SILVER PRIZE:

Ashmarin Stanislav/Rusija, Damir Novak/HDK,
Oleksy Kustovsky/Ukrajina

GOLDEN KEG 2014, Prešov (Slovačka)

1st Prize Saša DIMITRIJEVIĆ - Srbija

2nd Prize: Trayko POPOV - Bugarska

3rd Prize: Breitislav KOVARÍK - Česka

Honorary Mentions: Valentin GEORGIEV -
Bugarska, Pol LEURS - Luksemburg, Oleksy
KUSTOVSKY - Ukrajina, Valentin DRUZHININ
- Rusija ...

Maxminus 2014, Sarajevo (BIH)

1.nagrada – kategorija: autori iz svijeta: Valery
Aleksandrov, Bugarska

1.nagrada – autori iz regije: Hule Hanušić (HDK, Austrija)

Priznanje: Mariagrazia GIO QUARANTA,
Sulmona, Italija

BERLIN 2014, Njemačka

Tema: elektroauto

1st Prize - Elena Ospina (USA)

2nd Prize - Oleksy Kustovsky (Ukrajina)

3rd Prize - Paweł Kuczynski (Poljska)

Special Prize: Luc Vermimmen (Belgija)
Jasiek Zborucki (Poljska), Konstantin
Kazančev (Ukrajina), Milenko Kosanović
(Srbija)

SATYRYKON 2014, Legnica (Poljska)

Grand Prix SATYRYKON:

SIERGEY SICHENKO (Rusija)

ŠALA

First prize: MIHAI IGNAT (Rumunjska)

Second prize: MARIUSZ STAWARSKI (Poljska)

Third prize: VICTOR CRUDU (Moldavija)

SATIRA

First prize: THOMAS BEARD (Poljska)

Second prize: LEX DREWINSKI (Njemačka /
Poljska)

Third prize: ANDREA PECCHI (Italija)

KRIVA PALANKA 2014, Makedonija

Tema: NEVJESTA I SVEKRNA (u ljubavi)

90 sudionika, 150 karikatura, 25 zemalja

FIRST PRIZE Iren Trendafilov - BUGARSKA

SECOND PRIZE Damir Novak - HDK

THIRD PRIZE Farzane Vazifabar - IRAN

Plaketa za najbolju kolekciju Oleg Gutsol -

UKRAJINA

SPECIAL AWARD: Goran Čelićanin - SRBIJA

Honour Prize: Serpil Kar - Turska

HONOUR MENTIONS:

Valentin Druzhinin -
RUSIJA, Cristian Topan - RUMUNJSKA,
Vladimir Kazanevsky - UKRAJINA, Darko
Drljević - CRNA GORA, Žarko LUETIĆ - HDK,
Miroslav Hajnos - POLJSKA, Doru Axinte -
RUMUNJSKA, Evžen David - ČEŠKA, Klaus
Pitter - AUSTRIJA, Serpil Kar - TURSKA,
Nickolay Chernyshev - RUSIJA, Miro

Georgijevski - MAKEDONIJA, Cival Einstein
Macedo Alves - BRAZIL, Dragutin Kovačević -
HDK, Daniel Eduardo Varela - ARGENTINA ...

AYDIN DOGAN 2014, Istanbul (Turska)

First Prize Kürşat Zaman, Turska

Second Prize Mojtaba Heidarpour, Iran

Third Prize Krzysztof Grzondziel, Poljska

PRIZNANJA

Rodrigo Machado da Rosa (Brazil), Zhang Wei
(Kina), Alireza Pakdel (Iran), Burak Ergin,
(Turska), Akin Candemir (Turska), Sajad Rafee
(Iran), Peter Nieuwendijk (Nizozemska), Rafael
Correa (Brazil), Farzaneh Vazifabar (Iran),
Krzysztof Grzondziel (Poljska) ...

VINICA 2014: Makedonija

186 autora iz 39 zemalja (480 karikatura)

1.nagrada VALENTIN DRUZHININ - Rusija

2.nagrada OLEKSIY KUSTOVSKY - Ukrajina

3.nagrada LUKA LAGATOR - Crna Gora

Priznanja / Diploma:

ZDENKO PUHIN - HDK, MIROSLAV

GERENČER - HDK, RIINA MAIDO - Finska,
KONSTANTIN KAZANCHEV - Ukrajina,
KAZANEVSKY VLADIMIR - Ukrajina,
MILENKO KOSANOVIC - Srbija, SAMAN
AHMADI - Iran, BLAŽE DOKULE - Makedonija
GRIGORIS GEORGIOU - Grčka, IGOR
SMIRNOV - Rusija

NASREDDIN HODJA 2014, Turska

Grand Prix: Alessandro Gatto (Italija)

POČASNE NAGRADA:

Ahmet ÖZTÜRKLEVENT, Turska / Valentin
Druzhinin Rusija / Tošo BORKOVIC, Srbija
Ibrahim Tuncay, Turska / Lubomir MIHAJLOV,
Bugarska

POSEBNE NAGRADE

Oleksy KUSTOVSKY, Ukrajina / Asunta Toti
Buratti, Italija / Vladimir KAŽANEVSKY,

Ukrajina / Jugoslav Vlahović, Srbija / Hanusic

HULE, Austrija (HDK) / Kambiz

DERAMBAKHSH Iran / Lazarević IVAN, Srbija

Borislav Stanković, Srbija / Galym

BORANBAYEV, Kazahstan / Valeriu KURTU,

Njemačka / Serdar GÜNBİLEN, Turska / Luka

LAGATOR, Crna Gora / Nikola Listes,

Hrvatska (HDK) / Ivalio TSETSKOV, Bugarska
/ Milko DIKOV, Bugarska / Ross Thomson,
Engleska

GRAFIKATUR 2014, Lubben (Njemačka)

Tema: SPORT

1.nagrada Olaf Bartoschek (Njemačka)

2.nagrada Paweł Kuczynski (Poljska)

3.nagrada Miro Georgijevski (HDK,
Makedonija)

WORLD PRESS CARTOON 2014, Portugal

GRAND PRIX Shankar Pamarthi | Indija

CARICATURE

1st Prize - Shankar | Indija

2nd prize - Alfredo Sabat | Argentina

3rd prize - Yaser Khanbarai | Iran

EDITORIAL CARTOON

1st prize - Žarko LUETIĆ | HDK

2nd prize - Riber Hansson | Švedska

3rd prize - Angel Boligan | Meksiko

GAG CARTOON

1st prize - Agim Sulaj | Albanija

2nd prize - Leslie Ricciardi | Urugvaj

3rd prize - David Vela | Španjolska

BOYABAT 2014, Turska

Nagrada za portret karikaturu:

HAKAN ARSLAN-Turska, ULISSES ARAUJO-Brazil, OMAR ZEVALLOS VELARDE-Peru,
TOMISLAV KAURİN-HDK, HUANG RONGHAI-Kina, DARKO DRLJEVIĆ-Crna Gora
CRISTÍNEL VECERDEA-(CRIV)-Rumunjska ...

26th Olense Kartoenale 2014, OLEN, Belgija

Tema: krava

First Prize: Paolo Dalponte (Italija)

Second prize: Negin Naghiyeh (Iran)

Third prize: Marzieh Rezaei (Iran)

Fourth prize: Anon Andindito (Indonezija)

Fifth prize: Slawomir Makal (Poljska)

ANKARA 2014, Turska

tema: Human rights / Ljudska prava

First Prize Grzegorz Szumowski (Poljska)

Second Prize Michael Kountouris (Grčka)

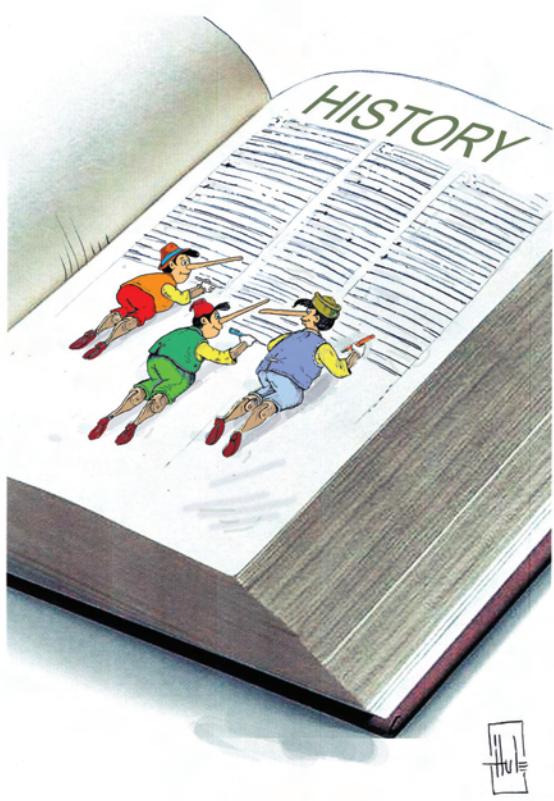
Third Prize Muhammed Sengoz (Turska)

07 OSKARfest 2014, Osor

Prvo mjesto SAŠA DIMITRIJEVIĆ (Srbija)

Druge mjesto MOHAMMAD ALI KHAJALI (Iran)

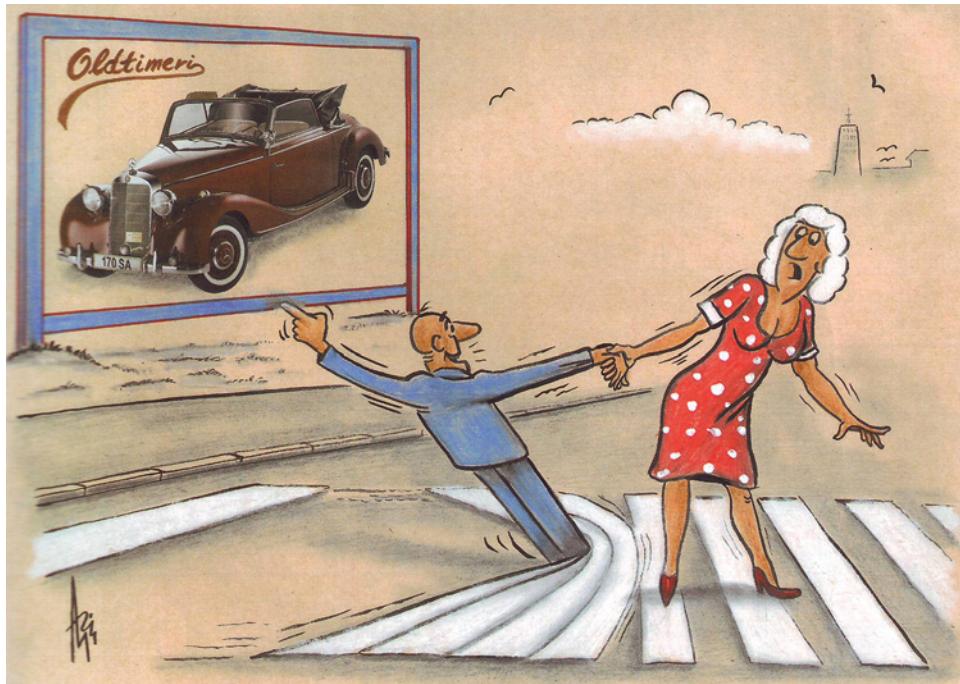
Treće mjesto VALERIU KURTU (Njemačka)

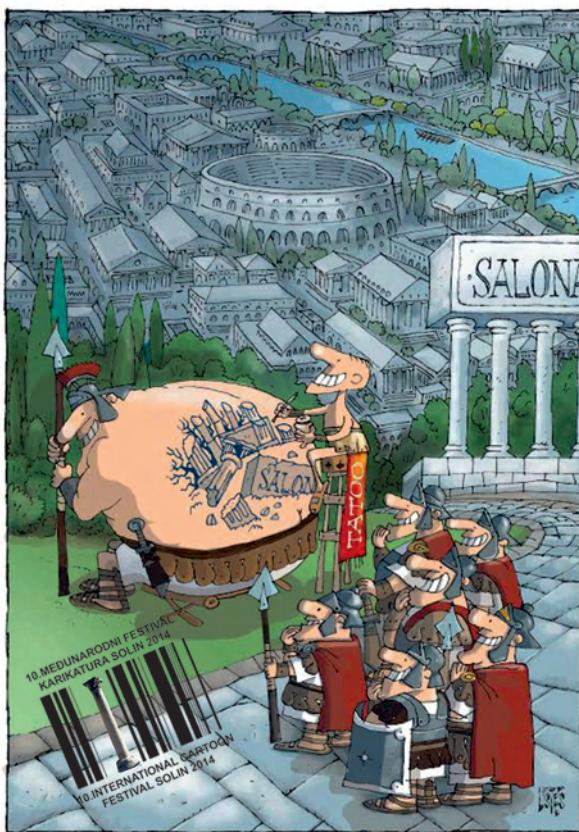
**GRAND PRIX
SARAJEVO 2014 (BIH)**
Prva nagrada – autori iz regije: Hule Hanušić

**KRIVA PALANKA 2014 (Makedonija),
Druga nagrada Damir Novak**
tema: NEVJESTA I SVEKRVA (u ljubavi)

8. MEĐUNARODNI ZAGREBAČKI SALON AUTOKARIKATURE
Treća nagrada Milan Alašević
tema: oldtajmer

DESETI MEĐUNARODNI FESTIVAL
KARIKATURA SOLIN 2014.
Grand Prix Nikola Listeš, tema: arheologija

GRAFIKATUR 2014, Lubben (Njemačka)
Treće mjesto Miroslav Georgijevski, tema: SPORT